

JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A^o. 1853.

Zaterdag 27 Augustus.

N°. 68.

Prijs per halfjaar voor Batavia ..... f 12.50
" " " Java ..... " 15.—
" " " Buitenbesittingen ..... " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën met derzelver herhaling is zestig duilen voor de vijf woorden, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van 13 Junij 1853 no. 52, is *Johannes Jacobus Hobeijn*, vroeger goetverkoop-pakhuismeester te Joaze, voor het vervolg onthouden van de smet van eerloosheid en alle de gevolgen van dien, welke geacht kunnen worden alsnog op hem te rusten, van kracht te zijn een penais van den raad van justitie te Samarang, van 20 October 1840, bekrachtigd bij arrest van het hoog-geregtshof in Nederland, aan den eersten eene nadere verlening van Nederlandsch-Indie, van 25 November daaraanvolgende, waarbij hij tot onterende straffen is verwezen.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 4 en 1 April 1853, no. 3 litt. A en no. 8 litt. A, is aan de Indische ambtenaren *P. Hagenaar* en *Jhr. P. H. Reijnders*, met verlof in Nederland, verleend, aan den eersten eene nadere verlening, en den laatsten eene verlenging van verlof voor den tijd van maanden.

Benoemingen.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, *C. Treurniet*, gewezen posthouder te Tanara (Bantam), laatstelijk ambtenaar op wachtgeld.

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE SOERAKARTA.

ONTSLAGEN:

Uitboorde van vertrek, eervol, het lid *P. L. de Gaatj Fortman*, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid, *H. H. Schiff*, predikant der hervormde gemeente te Soerakarta.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

zijn verzoek, eervol, uit Zr. M. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de adjunkt-intendant der militaire administratie *A. P. Molenaar*.

BENOEMD:

adjutant bij het 1 bataillon infanterie, de eerste luitenant *E. R. Göteling*, van het garnizoens-bataillon in de 1 militaire afdeling.

OVERGEPLAATST:

het garnizoen te Indramajoe, de officier van gezondheid der tweede klasse *M. J. C. Hollendoorn*, thans te Amboina.

het garnizoens-hospitaal te Amboina, de officier van gezondheid der tweede klasse *J. J. B. Spoelstra*, thans te Banda.

de civiele en militaire geneeskundige dienst te Sumanap, de officier van gezondheid der tweede klasse *A. H. Thepass*, thans te Soerabaya.

de geneeskundige dienst te Palembang, de officier van gezondheid der derde klasse *H. Bloch*, thans te Indramajoe.

de civiele en militaire geneeskundige dienst te Larentoeke, de officier van gezondheid der derde klasse *H. A. Jahn*, thans te Klatten.

GEPLAATST:

het garnizoens-hospitaal te Banda, de apotheker der derde klasse *M. J. C. Hollendoorn*.

het garnizoens-hospitaal te Padang, de apotheker der derde klasse *A. E. de Brieder*.

het scheikundig laboratorium te Batavia, de apotheker der derde klasse *G. van Zalm*.

Allen onlangs uit Nederland aangekomen.

Advertentien.

De Resident van Batavia verzoekt inlichtingen omtrent de personen van *Musset*, die verscheidene jaren geleden uit Frankrijk herwaarts moet zijn gekomen en *Otto William Formis*, geboortig te *Wuppertal*, van af 1835 als Ekwipagie-meester in N.-I. gediend hebbende en vermoedelijk te Padang overleden.

Vendutie.

Op Maandag 29 Augustus, in het lokaal van boedelmeesteren.
Op Dinsdag 30 Augustus, in het lokaal van boedelmeesteren.
Op Woensdag 31 Augustus, voor het commissiehuis van *Voute* te Soeraba, vroeger het Haagsche koffijhuis.
Op Donderdag 1 September, voor het commissiehuis van *Munder*.

ROSITA. (vervolg en slot.)

„Weerwil van al de teedere zorg harer moeder en Don Gregorio, kreeg Rosita nooit het gebruik van verstand terbg. De rijkdom, dien het toeval haar onverwacht in de hand gespeeld had, diende slechts haar krankzinnig te maken, en naderhand om haar verligting te verschaffen in het krankzinnigen-asyl, waar zij het overige haars levens moest doorbrengen. Toen ik dit gesticht bezocht, wees Don Gregorio, mij vergezeld, mij het ongelukkige meisje en vermeldde mij hare geschiedenis, gelijk ik die heb mededeeld. Hoe waanzinnig zij ook ware, herkende zij terstond de Europeanen; zij volgde en naderde hen met zichtbare ontroering. Zoo dikwijls men in hare te onnoedigheid eene vreemde taal sprak, begon zij te weenen, en vroeg of het fregat te Callao terugkomen zou. Soms bragt men haar op het strand, dan keek zij opletend rond, schudde het hoofd, en vroeg om naar hare sombere gevangenis teruggebragt te worden. Sedert vijftien jaren is zij daar; hoeveel landen de luitenant Patrick bezocht, sedert zij niet meer de levenden geteld wordt, sedert zij niet meer vrolijk rondtelt in de bekoorlijke omstreken van Batavia! „Don Patricio,” zeide de geestelijke Gregorio, „terwijl bij een droevigen blik op Rosita wierp;

En
OP het Heemradenplein, door *Joh. Pryce en Co.*
Op Vrijdag 2 September, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren en Co.*
Op Dinsdag 6 September, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren en Co.*
Op Maandag 29 Augustus, te Mr. Cornelis. Zie advertentie No. 697

Nagelaten Boedels.

De agenten der Samarangsche boedelkamer te Pekalongan roepen, bij advertentie van 15 Augustus op, de debiteuren en crediteuren in de boedels van wijlen *Goey Boe Seekio* en *Sie Ting*, om binnen drie maanden betalingen of aangiften te doen.

BATAVIA.

Op den 23sten Augustus is de stoomboot *Padang* van Padang en Benkoelen alhier ter reede aangekomen, aan boord hebbende de 2de compagnie van het 11de bataillon infanterie onder het bevel van den kapitein *J. E. Hagen*, die, zoo als wij reeds vroeger vermeld hebben, zooveel tot herstel der rust in de assistent-residentie Benkoelen heeft toegebracht.

Den volgende dag is die compagnie ontscheept om weder haar vroeger garnizoen te Weltevreden te betrekken.

— Met genoegen kunnen wij vermelden, dat het gouvernement er steeds op bedacht is den toestand van ongelukkigen zoo veel mogelijk te verbeteren. Zoo heeft onlangs het hospitaal voor de veroordeelden tot dwangarbeid en het stadsverband alhier de aandacht van het Hooge Bestuur tot zich getrokken, ten gevolge waarvan de last is uitgevaardigd om het personeel van dat gesticht met een Europeesch Optiener, twee Europese ziekenvaders en een kok te vermeerderen, waaruit van zelve eene betere verpleging en zorgvuldiger oppassing voor de lijdenzen zullen voortvloeijen. Ook is bepaald dat aan de lijders zullen worden verstrekt 450 blauwe kabaoijen en 450 blauwe sarongs. De uitgaven van dit een en ander zijn geraamd op f 3984,— 's jaars.

— Reeds meermalen hebben wij in ons blad gewezen op de gehechtheid van den Chinees aan het huisgezin. Zijn aan den eenen kant de liefde en eerbied der kinderen voor hunne ouders groot, niet minder is aan den anderen kant de heilichheid van het hoofd des huisgezins voor allen die daartoe behooren en hoezeer uit hun moederland verwijderd, blijft die bezorgdheid voor hem toch een heiligen plicht, waartoe hij zich alle opofferingen getroost.

Een nieuw voorbeeld dier, als het ware aartsvaderlijke bezorgdheid meenen wij te zien in het onlangs door twee gegoede Chinezen alhier aan het gouvernement gedaan verzoek, om hunne naaste, in China, juist in de landen waar aldaar de bestaande onlusten zijn uitgebroken, wonende betrekkingen herwaarts te mogen doen overkomen, ten einde hen aan de rampzalige gevolgen van dien burgeroorlog te onttrekken.

Een dier Chinezen heeft dat verzoek gedaan voor zijne vrouw, vier zonen, zes dochters, een schoondochter, twee kleinkinderen, thans eerst drie a vier maanden oud, en twee vrouwelijke bedienden en de andere voor eene stokoude grootmoeder, zijne vrouw, een zoontje van zes en een dochtertje van vijf jaren.

De vraag is nu maar of het dien Chinezen, bij erlanging dier vergunning, waaraan wij niet twifelen, gelukken zal de genoemde naaste betrekkingen en vooral de vrouwen China te kunnen doen verlaten. Bekend is het, dat de bevelen van den Zoon des Hemels daarmede in strijd zijn, doch mogelijk dat de onlusten nu reeds daarin eene gunstige verandering te weeg gebragt hebben en wij daardoor spoedig in de gelegenheid zullen komen om ook te Batavia de kleine voetjes der Chinesche dames te bewonderen .... of te beklagen?

— Op den 25sten werd de flanker *E. Aak* uit het militair hospitaal te Weltevreden vermist en zijn lijk is gisteren morgen ten 8 ure bij de Willemsbrug opgevischt, zonder eenige kentekenen van geweld, zoo-

dat het onbekend is of zijn verdrinken eigen wil of toeval tot oorzaak heeft.

— Van Anjer wordt ons medegedeeld, dat het Amerikaansche schip *Andes*, van Manila naar Boston bestemd, gerapporteerd heeft den 18den Augustus op 5° 10' Z. B. en 114° 35' L. beoost. Gr. op Aventes Shoal ontwaard te hebben drie gestrande schepen, waaronder een groote bark, die oogenschiijnlijk pas was vastge-raakt.

Overigens gepraaid het Engelsch schip *St. Agnes* van Hongkong naar Londen.

— Eenige dagen geleden is het der politie van de Zuiderommelanden gelukt weder 2 Inlanders genaamd *Jessan* en *Pitang* te arresteren, die deel hadden genomen aan den vroeger gepleegden moord en roof bij den Chinees *Lio-Lien* te Becasi.

— In den avond van den 22sten ongeveer ten 10 ure werd de mandoor *Saona* bij den 19den paal uit den slaap gewekt door den Inlander *Dassa Baba Djaidan*, die hem kwam berigten dat 16 Buffels uit zijnen kraal waren ontvreemd, waarop genoemde mandoor zich onmiddellijk naar den Djoeragan *Radjiman Ketjil* van het land Tanjong oost begaf, die hierop met eenige in der haast bij een geroepene Inlanders de daders naar onderscheidene kanten vervolgde, hetwelk van dat gevolg was dat de 16 buffels nabij kampong Sawangan, (Buitenzorg) door de daders verlaten werden aangetroffen. Het reeds ver gevorderd nachtuur maakte het ongeraden de dieven verder te vervolgen, aangezien zij zich naar alle kanten zullen hebben verspreid. Te wenschen is het echter, dat zij bekend en gestraft worden, want blijkbaar bestaat er eene bende, die het den armen, rustigen bewoner der Ommelanden lastig genoeg kan maken. Een diefstal van een of meerdere karbaauwen is geen ongewone zaak, maar *zestien* is wat veel en daartoe moeten ook vele handen bezig geweest zijn.

— Men schrijft ons van Buitenzorg 23 Augustus:

Wat het toch raar in de wereld toegaat? In de groote, magtige en rijke stad Batavia, ziet gisteren de directeur van den schouwburg zich verplicht, wegens gebrek aan belangstelling of medewerking, zijne voorstellingen te staken, in het kleine landelijke en wanneer Z. E. de Gouverneur-Generaal er niet resideert, bijna vergeten Buitenzorg, geven heden de leden van het liefhebberij tooneel, onder de zinspreuk „arbeid kweekt kunst” eene eerste voorstelling.

Volgens annonce voorkomende in den Java-Bode van 20 jl., zijn de ten tooneele gevoerde stukken *de Vrek*, naar *Molière* en *Zschokke* en *de Bloedzuigers*, of *de Minnenhandel in de Apotheek*, geweest. Een uitmuntend ingerigt, smaakvol gedecoreerd en luisterrijk verlicht lokaal in de Willemskazerne kon de toegelooide menigte, waaronder alle notabelen van Buitenzorg, nauwelijks bevatten, en menig oud ingezetene vroeg zich af: „waar komen toch al die menschen van daan?” De uitvoering der stukken liet, als eersteling weinig te wenschen overig. Den heer *W. . .*, die behalve dat hij de hoofdrollen van *Vrek* en *Tobias* vervulde, voor het ensemble zorg gedragen, en daarenboven de zeer goed voldoende decoratieën geschilderd had, komt daarvoor allen lof toe. Beide rollen werden uitmuntend door hem begrepen en uitgevoerd. Hetzelfde mogen wij, bijna zonder uitzondering, van het overige personeel getuigen, terwijl wij overtuigd zijn, dat eene tweede voorstelling niet minder bijval zal vinden. Ook de costumes lieten niets te wenschen over, ze waren goed gekozen, en voor de pseudo-dames vooral kunstig vervaardigd; een goed bezet orkest, prefect gedirigeerd door den heer *v. d. B. . .* voerde in de pauzen verschillende muzikstukken uit, in één woord, welke goede verwachting wij ook van de zaak hadden, de uitkomst heeft ze in alle opzichten overtroffen.

Weltra zullen Batavia's ingezetenen, het gemis hunner Opera gevoelen, en Buitenzorg, niet alleen om zijne natuur en klimaat, maar ook om zijne comedie, komen bezoeken.

„men houdt u in de de wereld voor een eerlijk man; uw geweten verwijt u niets. . . en toch is dat uw werk!”

TH. PAVIE.

De Huishoudster.

„Zijn er geene brieven, *poste restante*, aangekomen aan het adres van T. W.? ” vroeg eene vrouw, in diepen rouw gekleed, den postbeambte aan het bureau der brievenpost in eene groote Duitse hoofdstad.

„Ja, mevrouw! hier zijn er twee, welke u overhandigd zullen worden, wanneer gij ze legitimeert, ” luidde het antwoord. Dit geschiedde, de vrouw ontving de brieven onder beleefde dankzegging en verwijderde zich. Het waren antwoorden op eene in de couranten geplaatste annonce, waarin eene jeugdige weduwe uit den beschaafden stand eene plaats als opvoedster, onderwijzeres of huishoudster zocht in een huis, waar een goede wil en onvermoeibare ijver de plaats van andere aanbevelingen en voorspraak konden bekleden. De sidderende haast, waarmede de jonge vrouw in rouwkleederen deze brieven had aangenomen, toonde de spanning aan, waarmede zij ze had verwacht. Evenwel opende zij ze niet eer dan toen zij hare woning — een klein achterkamertje in eene naburige straat —

had bereikt. De eerste brief kwam, naar het handschrift te oordeelen, van een heer; zij doorlas dien verscheurde hem met afschuw. De tweede was van eene vrouwenhand, hetgeen haar eenigzins gerust stelde; aanvankelijk had zij gearzeld er hare oogen op te vestigen, zoo lang de gloed eener edele verontwaardiging nog op hare wangen brandde. Eindelijk brak zij hem open en zag een lang epistel; hij kwam van eene koopmansvrouw, die haar eene plaats als gouvernante aanbood, waarbij zij echter, behalve de opvoeding van vijf kinderen, nog in den winkel medehelpen en voornamelijk dien des Zondags uitsluitend bezorgen zou. Bovendien zou zij driemaal in de week nog eenige jonge meisjes onderricht in het Fransch geven; al deze pligten waren met pijnlijke uitvoerigheid afgeschilderd en ten slotte zou de weduwe bekoemen — men rade! — vrij onderhoud in een christelijk huisgezin en vrije bewaarsching. — Met een bitteren glimlach viel vrouw *Thérèse* Wagner op een stoel neder, verzonk in diep gepeins en verscheurde werktuigelijk ook dezen brief in duizend stukken.

„Neen, ” sprak zij tot zich zelve, „liever wil ik als kindermeeisje voor gering loon in vreemde dienst gaan, dan zulk eene armzalige poging tot nabootsing der grooten wagen. Wanneer mij werkelijk niets anders overblijft dan een onderkomen in vreemde dienst te zoeken, dan wil ik mij dit liever getroosten en mijn brood op

Alzoo is er wederom, door den onvermoeiden ijver van den algemeen geachten kapitein *Smits*, om zijne onderhoorigen op eene gepaste en nuttige wijze het leven zoo aangenaam mogelijk te maken, en den soldaat in het Indische leger eenige oogenblikken van verpoozing te verschaffen, eene zaak tot stand gekomen, die stellig de beste vruchten zal dragen, en geheel aan haar doel zal beantwoorden.

Moge dit edele doel in alle opzigten navolging vinden, dan zal weldra het leven van den soldaat in Indie geene grootere schaduwzijden opleveren, dan dat van ieder ander.

NEDERLAND.

Na gedurende eenige dagen het binnenbad te hebben gebruikt, neemt H. M. de koningin, sedert eenige dagen, aan de bad-inrigting te Scheveningen, dagelijks de baden in open zee.

— Den 24sten Junij hebben HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik*, benevens HD. dochter prinses *Marie* de residentie verlaten en zijn naar Berlijn vertrokken.

De prins en prinses vertrokken den 24sten Junij uit de residentie direct naar Postdam, waar zij zich zeer kort hebben opgehouden. aangezien zij den 28sten dezer te Swinemunde werden verwacht, om van daar met eene keizerlijke Russische stoomboot naar St. Petersburg te stoomen, onderweg Stokholm aandoende, om een kort bezoek aan het Zweedsche hof, en bijzonder bij den kroonprins en kroonprinses, hunne kinderen, af te leggen. Het verblijf te Petersburg schijnt, althans wat de prinses betreft, van eenigen duur te zullen zijn, wordende de prins nog tusschentijds terug verwacht, om bij het te houden kamp te Zeist in Aug. aanstaande aanwezig te kunnen zijn en vervolgens zijne gemalin weder af te halen.

— Den 3den Julij heeft er ten hove groot diner plaats gehad, waaraan HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik*, benevens de groot-officiëren van 's konings huis deel namen. Gedurende den maaltijd werden door het muzikkorps van de grenadiers en jagers, muzikstukken uitgevoerd.

— H. M. de koningin-weduwe is, volgens hier te lande ontvangen berichten, te Peterhof aangekomen.

— De baron *L. H. A. van Ittersum* is door den koning tot hooftstedszels kamerheer benoemd en mr. *G. L. Kniphorst*, notaris en advocaat te Meppel, tot raadsheer in het provinciaal gerechtshof van Drenthe.

— Z. M. de keizer van Oostenrijk heeft, bij besluit van 16 Mei jl. den inspecteur van het loodswezen te Brouwershaven, den heer *Penning-Nieuwland*, benoemd tot ridder van de Frans-Joseph-orde, en den commissaris van het loodswezen aldaar, den heer *C. F. van Dierendonck*, het Gouden Kruis van Verdiensten geschonken, wegens de redding der manschap van het op den 25sten October op de Hollandsche kust verongelukte Oostenrijksche schip *Pegno d'Amizitia*. Voorts zijn aan de personen, die aan de redding hebben deel genomen, vereeringen in geld toegekend.

— De weersgesteldheid liet in de laatste veertien dagen weinig te wenschen over. Zoo als reeds uit de voorgaande berichten blijkt, werd de warme temperatuur den 26sten, door vrij wat regen- en onweersvlagen getemperd. Dit mogt voor het oogenblik minder aangenaam zijn, de groeizaamheid werd er aanmerkkelijk door bevorderd. Ofschoon het weder nog eenige ongestadigheid vertoont is nogtans de atmosfeer matig warm en voor den landbouw zeer bevorderlijk.

— Te Delft zijn bij het eind-examen aan de koninklijke academie tot ambtenaren der 1ste klasse in Oost-Indië bekwaam geoordeeld de heeren: *Mrs. A. B. Blom*, *B. J. van Dijk*, *L. Hovy*, *O. E. van Nispen*, *W. T. Rendorp*, *C. W. H. van Schelle* en *J. S. Trip*.

Insgelijks is, na volbragt eind-examen, aan dezelfde akademie aan de heeren *J. J. van Limburg Brouwer*, *C. Mogge Pons*, *F. Beijerinck*, *H. D. Canne*, *C. F. le Clercq*, *P. G. N. Dessauvagine*, *J. van Es*, *C. J. de Lange*, *H. W. van Marle* en *W. R. Adema*, die hunne studien volbragt hebben, voorgeschreven aan hen, die eene plaatsing begeeren als ambtenaar der 2de kl in Oost-Indië, en daarvan openbare bewijzen hebben geleverd, het diploma uitgereikt. Aan de heeren *C. C. Buyskes*, *J. J. Roelants*, *R. C. Spengler*, *C. Craan Storck* en *C. Wagther*, die mede een voldoende examen hebben afgelegd, zal het diploma van civiel ingenieur worden verleend.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft op 30 Junij uitspraak gedaan in de revisie-zaak van de erfgenamen van *Z. M. koning Willem II*, tegen *C. J. Enthoven* en *L. J. Enthoven en Co.* De Raad heeft bevestigd het vroeger gewezen arrest van 26 November 1852, wat betreft de revisie tegen de vordering van *C. J. Enthoven* en vernietigd het arrest ten aanzien van de vordering van *L. J. Enthoven & Co.* en op nieuw regtdoende aan de oorspronkelijke eischers in vrijwaring (de erfgenamen) hunnen eisch tegen de gedaagden in vrijwaring

(*L. J. Enthoven & Co.*) ontzegt, en de eischers in revisie in de kosten van beide instantien veroordeeld.

In die zelfde zitting is bevestigd het arrest in zake jhr. *A. L. van Andringa de Kempenaer* tegen de erfgenamen van *Z. M. koning Willem I*, waarbij de eisch, tegen die erfgenamen ingesteld, is ontzegt.

— Men meldt van Tiel, welke gemeente 6000 zielen telt dat zich aldaar van den 2 tot den 28 Junij geen enkel strefgeval heeft voorgedaan. Eene zoodanige bijzonderheid heeft zich daar in geene dertig jaren vertoond.

— 's Gravenhage, 3 Julij. Binnen twee dagen verwacht men te Scheveningen den grooten kabel voor de onderzeesche elektrische telegraaf, indien het weder de stoomboot, waarop hij zich bevindt, toelaat naar buiten te gaan.

— 's Gravenhage, 3 Julij. De gemeenteraad van Middelburg heeft met algemeene stemmen besloten om den koning een rekest in te dienen tot ondersteuning van het door den heer *D. Dronkers* gedaan verzoek, om concessie tot het aanleggen van eenen spoorweg van Vlissingen tot aan de Duitsehe grenzen.

's Gravenhage, 3 Julij. Z. M. heeft benoemd tot commandeur der orde van de Eikenkroon jhr. *H. W. A. ridder van Rappard*, luitenant der marine 1ste klasse, adjudant van *Z. K. H. prins Hendrik* der Nederlanden.

— Men schrijft van Curaçao, 12 Julij. Volgens hier ontvangen brieven uit Caracas, blijft de stand van zaken in Venezuela nog altijd zeer ongunstig. De omwenteling moge er gedempt schijnen, maar de stemming is niet te min ongunstig voor het gouvernement dier republiek. Het volk schijnt het bewind in niet geringe mate moede te zijn; dit blijkt voornamelijk daaruit dat de jongste beweging tegen hetzelfde zeer algemeen was; alle partijen vereenigden zich en legden de handen in een, ten einde er toe te geraken, om zich van de regeringsleden te ontdoen, die men in de eerste plaats beschuldigt van geldverspilling en velerlei geweldenaarijen.

Deze laatste zullen gewis weder tot vele reclamatiën aanleiding geven. Reeds is er eene bekend en wel van den heer *Arriens*, een Hollander, wiens huis men in zijne afwezigheid heeft opengebroken, waarin men vervolgens alles ten onderste boven wierp en onderscheidene koffers open brak, bij welke gelegenheid verschillende artikelen werden ontvreemd. Een en ander geschiedde door een detachement regeringstroepen! Het zal dan ook bij die eene reclamatie niet blijven. Zoo veel slechts mogelijk, worden de belangen van de Nederlandsche onderdanen verdedigd en voorgestaan door den Nederlandschen consul-generaal te Caracas. De jongste van daar ontvangen brieven voorspellen echter, dat hij juist uit dien hoofde, veellicht onaangenaamheden te bestrijden zal krijgen. Hij heeft zich namelijk door de ferme houding die hij weet aan te nemen en zijn standvastig, eerlijk karakter menig vijand gemaakt onder de warmste partijgangers van het gouvernement, welks natuurlijke bestrijder hij geroepen is te zijn, overal waar het de regten en belangen van de Hollanders geldt.

Even ongunstig als het thans met den staatkundigen toestand van Venezuela gesteld is, even betreurenswaardig is er de gezondheidstoestand. De gele koorts schijnt, wel is waar, langs de kusten geweken te zijn, maar in de hoofdstad rigt zij vreeselijke verwoestingen aan. Bijna al de Duitsehe landverhuizers zijn als slagtoffers der ziekte gevallen, die ook onder de inlandsche bevolking zeer groote sterfte aanrigt.

ENGELAND.

In eene der laatste zittingen van het Hoogerhuis heeft de hertog van New-Castel, secretaris van staat voor het departement van kolonien, uitgewijd over den staat van het eiland Jamaica, waar de verdeeldheden tusschen den gouverneur en de wetgevende vergadering tot zulk eene hoogte zijn geklommen, dat bijna alle binnenlandsch bestuur geschorst is geworden. Deze verdeeldheden vloeijen voort uit de constitutie der kolonie, welke nog van den tijd van *Karel II* dagteekent, en als vervuld is met tegenstrijdigheden, welke alle overeenstemming onmogelijk maken. Nog onlangs heeft de wetgevende vergadering geweigerd, het budget goed te keuren, hetgeen het land £ 1000 daags aan inkomsten heeft doen verliezen. Het ministerie heeft daarop den gouverneur, die juist zijnen tijd had uitgediend, meenen te moeten vervangen door den heer *Barkly*, voormalig gouverneur van Guyana. Verscheidene nuttelooze betrekkingen zullen binnen kort worden opgeheven, zulende de daarmede bekleede personen daarvoor eene schadeloosstelling erlangen. De schuld van het eiland klimt tot £ 700,000, rente dragende tot 6 pCt. Het gouvernement heeft voorgesteld, £ 500,000 te verkopen tot eenen lagere intrest, en alzoo het grootste gedeelte van de schuld der kolonie uit te delgen. De £ 15,000, welke men op deze wijze jaarlijks zou besparen, zouden kunnen strekken tot de oprigting van een fonds, waarmede men in dertig jaren de geheele

schuld zou kunnen amortiseren. Nog andere wijzen zullen worden voorgesteld. — Dit verslag van hertog van New-Castel is door het geheele Huis met zelfs goedkeuring bejegend.

— Londen, 3 Julij. Men schrijft van Portsmouth de dezer: Generaal *Ougaroff*, adjudant van *Z. M. den* zerk van Rusland en de baron *Krudener* zijn gisteren aan het hôtel *George*, alhier, afgestapt, komende van Londen met instructie-brieven van den eersten lord admiraliteit en van den grootmeester der artillerie, de maritieme en militaire autoriteiten, ten einde te laten te worden in het arsenaal. Doch zie, de kommandant en de admiraal waren afwezig, en bijgevoerd hun de toegang geweigerd. In allen gevallen alleen de generaal verlof bekomen, het arsenaal oogenschouw te nemen. De beide Russische officieren zijn onverrichter zake naar hun hôtel teruggekeerd. ander schrijven aan de *Standard* meldt, dat de generaal het arsenaal heeft bezocht en alle bijzonderheden in oogenschouw heeft genomen.

— Londen 6 Julij. De driemaandelijksche opgave inkomsten van het rijk, eindigende met 5 Julij, in vergelijking van een gelijk tijdperk over 1852, meerder aan van £ 1,146,636.

De posten, die daartoe het meeste hebben bijgedragen zijn de volgende:

De inkomende en uitgaande regten met £ 441,1 de accijnzen met £ 352,101; de zegels met £ 48, de brievenpost met £ 21,000 en de kroondomeinen £ 140,880.

Het meerdere der inkomsten over dit jaar bedraagt bijna £ 2,000,000.

Deze gunstige uitslag is door de vrijgevege hertog onzen handelwetten verworven en neemt van jaar tot jaar toe. Hoe meer de regten gedaald zijn, hoe hoger de inkomsten zijn gestegen.

— Mevrouw *Purcell*, weduwe van den heer *Jac Purcell*, een der omgekomenen bij de schipbreuk het stoomschip *Victoria*, heeft voor de regtbank te bliene eene actie tot schadevergoeding tegen de maatschap ingesteld. Het hof heeft haar £ 800 toegestaan, van £ 400 voor de weduwe en £ 200 voor de moed van den gestorvene. Deze uitspraak zal zonder twi aanleiding geven tot vele andere actiën van dien aard.

— De kleedermakers alhier verkeeren in eenen staat van wanhoop, vernemende, dat ten huize van zek heer *Nichols* thans eene naaimachine in werking is. Deze machine maakt — zoo luidt de beschrijving — achthonderd steken per minuut, en de naden niet al regt, maar in alle mogelijke rigtingen, en in gebogen lijnen of zaagsgewijze, al naar men wil, en dat beter, dan dit met de hand kan worden verrigt. Dank de snelheid van de werking der machine, heeft de heer *Nichols* in den tijd van eene maand vier honderd vij broeken vervaardigd, zonder nog eens van eene men andere kleedingstukken te spreken.

DENEMARKEN.

De *Folketing* heeft in deszelfs zitting van 29 Jun met 42 tegen 33 stemmen, een amendement aangenomen waarbij de voor de civiele lijst van het koninkrijk gevraagde som van 600000 rijksdaalders tot 480000 verminderd wordt. Eene andere beschikking verandert titel van geheime staatsraad in dien van staatsraad vermindert het budget van dat kollegie van 32400 31560 rijksdaalders.

BELGIE.

— Antwerpen, 26 Junij. Laatstleden Vrijdag is de weduwe van een landbouwer in de gemeente Heyst-op-den Berg op eene afgrijpselijke wijze, terwijl hare kinderen naar de Kerk waren, vermoord. Te huis gevonden zij haar in haar bloed badende liggen.

Men verhaalt dat die vrouw, die om in haar onderhoud te voorzien slechts een kleinen groententuin twee koeijen bezat, eenige dagen te voren voor verkoop van eene kar met groenten 16 à 18 fr. ontvingen en men denkt, dat die omstandigheid ellendigen moordenaars bekend is geweest en aanleiding tot dien moord heeft gegeven.

— Brussel, 4 Julij. De Nederlandsche minister *R. K. Eeredienst*, uit 's Gravenhage met eene zending van zijn gouvernement naar Rome vertrokken, is 1sten dezer in deze hoofdstad aangekomen en ofschoon hij slechts zich hier eenige weinige uren heeft ophouden, heeft hij toch een zeer lang onderhoud met den minister van Buitenlandsche zaken gehad.

— Antwerpen, 7 Julij. Het is algemeen bekend, dat de weliksverbindingen tusschen soevereine huizen sta in den vorm van tractaten gesloten worden en men de wege denzelfden weg inslaat, als bij de opmaking een overeenkomst omtrent de belangen tusschen twee natien, gebruikelijk is. Ieder der beide overeenkomsten partijen benoemt plenipotentiarissen, aan wie opgedragen wordt de voorwaarden van het contract te bespreken en vast te stellen, en die tot dat einde bijzondere volmagten, voorzien van het staatszegel, ontvingen.

eene eerlijke wijze verdienen, dan mij jaar in jaar uit zonder loon plagen en een zuur verdiend genadebrood eten! — Laat eens zien hoeveel geld ik nog heb! — voer zij in hare alleenspraak voort en ledigde haar geldbeursje in de hand, twee thalers en acht grosschen, heden hebben wij Woensdag — mijne huishuur is tot Zaterdagavond voldaan. Mijn geld is niet voldoende om nog eene aankondiging in de couranten te doen plaatsen en toch moet er iets gebeuren. Zal ik het laatste overblijfsel van hoogmoed nog afleggen en van den eenen winkel tot den anderen gaan, om eenigen arbeid of eene vacante plaats te verzoeken? Of zal ik mijn laatste geld gebruiken om mij bij eene dienstboden-besteeder te doen inschrijven? Misschien is dat het beste middel, want ik ben nu toch eenmaal gezonken en heb geen uitzicht mij in een' beteren stand te verplaatsen. — In Gods naam dan! ik moet dit offer brengen — hoe weinig geld mij ook nog overblijft. Ik zal eens naar vrouw Lange gaan. De hemel helpe mij!

Zij deed den smartvollen gang naar eene dienstboden-besteeder, betaalde een halven thaler en liet haar naam inschrijven in het boek, dat tot opname der aanvragen naar onvervulde betrekkingen bestemd was. Vrouw Lange beloofde haar zoo spoedig mogelijk bevestiging te geven, wanneer zij iets geschiks voor haar hoorde. Deze uitkomst verminderde zeer Thérèse's verwachtingen. Duid het mij niet ten kwade, vrouw,

wanneer ik u verzoek openhartig met mij te zijn, zeide de weduwe, reeds met de deurkruk in de hand. Houd gij het inderdaad voor waarschijnlijk, dat ik door u eene plaats verkrijg?

Nu, daar gij mij op die wijze vraagt, antwoordde de dienstboden-besteeder, moet ik u openhartig bekennen, dat ik u slechts weinig hoop kan geven. Zoo als gij ziet, zijn er zoo vele aanvragen van alle mogelijke vrouwen, die de beste getuigenissen aantoonen en met bekwaamheden en kundigheden van allerlei aard pronken en die dikwijls slechts eene dienst zoeken om een onderkomen te krijgen, dat ik twijfel of gij zonder getuigenissen en aanbevelingen in staat zult zijn eene betrekking te bekomen.

Wat raadt gij mij dan aan? vroeg de weduwe, mijn toestand is van dien aard, dat ik onverwijld een onderkomen moet vinden.

Dat zeggen allen, die eene dienst zoeken, antwoordde vrouw Lange met een veelbeteekenend lachje, maar men vindt juist niet altijd eene dienst, wanneer men die het meest noodig heeft. Wanneer gij met de pen kunt omgaan, dan zou ik u raden in de groote modewinkels en magazijnen naar eene betrekking te vragen. Met uw uiterlijk zal het u niet moeilijk vallen daardoor eene plaats te krijgen.

Ik dank u voor dezen raad; goeden dag! antwoordde de weduwe, eenigzins geraakt. Dit hulpmiddel

was nog al duur betaald, want vrouw Lange bood niet aan de inschrijvingsom terug te geven.

Op den terugweg ontmoette zij een jongen, die ranten rondbragt en kreeg van hem voor eenige schen verlof de annonces van eene der groote nieuwspapieren te mogen doorloopen. Zal ik hierop woorden, meesmilde zij voor zich heen en beet legen in een vingertop van haren handschoen. De doelde aankondiging luidde: Eene zedige bed persone wordt gevraagd als huishoudster voor een gehuwden heer van gevorderden leeftijd. Daar de niet moeilijk is zal eene vrouw uit den beschaaf stand, in behoeftige omstandigheden verkeerende, betrekking niet ongeschikt vinden. Thérèse W teekende het adres op en schreef toen spoedig na tehuiskomt haren aanzoeksbrief.

Den volgende morgen kreeg de weduwe antwoord van een zekeren heer Robert Falkenstein, rent die haar verzocht zich ten drie ure des namiddags zijne woning te begeven, welke op een kleinen afstand van de stad in een landhuisje was. Juist op het geduide uur was zij op de aangewezen plaats en eenigzins verlegen, toen men haar, nadat zij zich laten aanmelden, in de eetzaal binnenliet en zij tegenover den heer Falkenstein bevond, die een zijn dessert en een flesch wijn aan tafel zat. knip schoon man van veertigjarigen leeftijd was

Diezelfde regel moet als nu gevolgd worden ten opzichte van de ontworpen vereeniging tusschen Z. K. den hertog van Brabant en H. K. H. de Aartsheer van Oostenrijk Maria.

Men verzekert dat de graaf van Buol-Schauenburg, president van den ministerraad en minister van Nederlandsche zaken als plenipotentiaris de belangen van de Aartschertogin behartigen.

Van de zijde van België heeft den koning den graaf Sullivan van Grass, buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris aan het Oostenrijksche hof, gekozen, die, voor deze zaak de volmagten van den koning en van den hertog van Brabant zal ontvangen, eveneens den tile van Buitengewoon Ambassadeur. Die titel vervalt natuurlijk zoodra de betrekkelijke onderhandelingen zijn afgelopen.

Men wil ook als stellig weten, dat Z. K. en K. H. Aartschertog Karel Lodewijk, broeder van den keizer van Oostenrijk, den hertog van Brabant, bij het aangaan van het huwelijk, dat bij procuratie te Weenen zal worden, zal vertegenwoordigen.

Voorts zal worden, dat daarvan nog niet stellig bepaald is, hoezeer de dag daarvan nog niet stellig bepaald is, neemt men evenwel, dat zulks van den 12den op den 14den Augustus plaats hebben zal.

De koninklijke verloofde vertrekt daarop onmiddellijk naar België en hoewel ook daaromtrent nog niets bepaald kan worden opgegeven, is het toch meer waarschijnlijk, dat het huwelijk den 21sten Augustus te Brussel gevierd zal worden.

DUITSCHLAND.

De Oost Corresp. schijnt aan de zending van graaf Gulay naar Weenen min of meer haar politiek belang te verbinden, hetgeen doet veronderstellen, dat, zoo het diplomaat werkelijk met het opgegeven doel is betrouwen, er redenen bestaan om dat niet algemeen bekend te maken. Zij zegt namelijk, dat het hof van Weenen, reeds voor eenigen tijd uitgenoodigd om eenige officieren naar het kamp van St. Petersburg te zenden, daartoe de generaals Gulay en von Steinigen uitgekozen. Denkelyk moet dat artikel dienen om de overtuiging voor Oostenrijk minder gevoelig te maken, dat graaf Gulay onverrichter zake van St. Petersburg terugkomt.

Frankfort, 3 Julij. In onze munt zullen nu ook de Ducaten worden geslagen, prijkkende met den Frankfurter Adelaar en het randschrift: „Freie Stadt Frankfurt, ein Ducaten 22 1/2 karat.“

Men heeft rijke steenkolenmijnen in het Ertzgebirge, nabij de grenzen van Boheme ontdekt.

Gedurende de St. Jans kermis te Kalisch hebben de autoriteiten met gestrengheid de ordonnantie ten uitvoer gebracht, volgens welke het verboden is lange baarden te dragen. Zij, die hieraan niet voldeden, zijn gevangenen en dank geschoren geworden.

Prins Albert van Pruissen, gescheiden echtgenoot van prinses Marianna der Nederlanden, heeft te Saxen een morganiek huwelijk aangegaan met de prinses von Rauch, dochter van den Generaal von Rauch, Pruisische Minister van Oorlog. De prins zal den titel dragen van Barones van Eldener.

In weerwil van den dienstijver door de gendarmerie aan den dag gelegd wordende, blijven de roofterijden in Hongarije voortduren. Als voorbeeld daarvan kan strekken, dat in het Graafschap Tsanad, aldaar alles onder water stond, elf personen in een schuit op de buiten hare oevers getreden rivier, van huis tot huis rondvoeren om geld en andere voorwerpen van waarde op te ligten.

Weenen, 4 Julij. Een telegrafisch bericht van den 2 Julij, berigt dat het Russische legerkorps, bestemd ons Wallachye te bezetten, dien morgen om het bevel van den Generaal Danenburg te Zeova Pruth is overgetrokken.

De Generaal Gortschakoff, opperbevelhebber van het Russische leger wordt te Bucharest verwacht.

Den 5den zou het korps, bestemd om Moldavie te bezetten, te Skouleni de Pruth overtrekken.

De Generaal Oseroff zal zich naar Konstantinopel begeben om nieuwe onderhandelingen aan te knopen.

Aan de hospadoren van Moldavie en Wallachye is de verzekering gegeven dat in het bestuur der vorstendommen geen verandering zal worden gebracht.

Van Lemberg wordt op 26 Junij geschreven: Sedert eenige dagen spreekt men hier van niets dan van een buitengewone misdaad, die, ongeveer 15 ja geleden, gebeurd, nu eerst ontdekt is. In 1839 kwam een Engelschen lord, met een som van £ 60000 naar Lemberg aan. In het logement verzocht hij een bediende naar het bad geleid te worden. Het badhuis aangekomen, kwam de laatste vermeldde den bediende over een om den rijken Lord te verhoeden en zijn geld te deelen. De verdwijning van den Engelschman werd te minder opgemerkt, omdat zij aankomst nog niet op het vreemdelingsbureau was aangegeven en er zich, toen hij afstapte, een menigte in het logement bevond.

„Een brief moest hem zeker verwittigd hebben, dat iemand boven den gewonen stempel der dienstboden personen te doen had, want hij stond bij haar ingetrokken op en bood haar zeer beleefd een stoel. De dame was zeer bleek en sidderde van ontroering. Het was de eerste maal in haar leven dat zij bij iemand een onderkomen verzocht. Hij bood haar een glas wijn aan, dat zij gaarne zoude hebben afgevoerd, zoo hij dit toegestaan had. Dit bemoeidegebede was een enigermate, maar zij kon toch geen antwoord vinden.

„Ik vrees bijna, jufvrouw! „ving de heer Falkenstein een pauze aan, „dat gij u in mijn aanzien hebt.

„Hij zehrikte en zag hem aan; misschien dacht zij aan het lief, dien zij den vorigen dag had ontvangen. „Hij bedacht gij, mijn heer? „vroeg zij bedeest, „dat ik mij daarin bedrogen hebben: het scheen mij een eenvoudig toe, dat gij een huishoudster zoekt, maar nu zie ik, dat gij een ander bedacht hebt.

„Hij gaf hij ten antwoord, „maar ik ben niet in het salaris, dat ik kan geven, is zoo klein, dat ik waarheid aarzel het aan eene beschaafde dame, zoo als gij, aanspraak op betere uitzigten te maken te bieden.

„Hij was eenig bezwaar is, dan zal dat geen oorzaak om mijn aanbod van de hand te wijzen,

Ten gevolge van dien moord, de badeigenaar rijk geworden zijnde, zoo vermeenden eenigen dat hij een schat gevonden, anderen dat hij eene erfenis gekregen had. De bediende ging naar Hongarije, alwaar hij zich in 1848 en 1849 in de rijen der opstandelingen schaarde en daarna naar Turkye vluchtte. Daar bekende hij zijne misdaad aan zijne lotgenooten. Onder dezen bevond zich eene een Gallicien, die, eenigen tijd geleden in zijn vaderland teruggekomen, van deze misdaad der justitie kennis gaf. Er werd een onderzoek ingesteld en men vond het geraamte van den Engelschman op de aangewezen plaats.

ZWITSERLAND.

Men verzekert, dat Oostenrijk met zijne Deutsche bondgenooten en met Frankrijk onderhandelingen heeft geopend, ten doel hebbende, ter zake van de uitgeweken in Zwitserland een stelsel aan te nemen, dat voor Zwitserland aannemelijk is en aan de wenschen der overige mogendheden beantwoordende, voor de toekomst alle geschillen zal voorkomen.

In Zwitserland hebben bij de verkiezingen op sommige plaatsen weder onlusten plaats gehad. De hoop, dat de Oostenrijksche gezant binnen weinige dagen te Bern terugkeeren en zijne functien hervatten zou, is weder vervlogen, daar Oostenrijk de geëischte voldoening niet verkregen zegt te hebben. Intusschen wordt de versperring der grenzen van Tessin iets minder streng gehandhaafd.

Uit Bern wordt gemeld, dat de historische optocht, welke op den tweeden dag van het groote feest plaats heeft gehad, zeer naar genoegen is afgelopen en een grooten indruk heeft gemaakt. Des avonds verzamelden zich tot een feestmaal al de eeregasten, de kantonale en stedelijke autoriteiten, de deelnemers aan den historischen optocht, enz. in de feesttent. De vrolijke stemming was hier algemeen. De verlichting was zeer luisterrijk en smaakvol. Den 23sten had het gymnastische gedeelte van het feest plaats. De prijzen bij dezen wedstrijd bestonden in bekranste runderen en schapen, en kransen van verschildend loof, enz. Het geheele feest is in de beste orde afgelopen en men heeft geen enkel ongeval te betreuen.

FRANKRIJK.

Parijs, 3 Julij. De keizer en de keizerin woonden gisteren avond in het Théâtre Français, de voorstelling bij van Bertrand en Raton. Na den afloop der representatie begaven zij zich naar St. Cloud terug, onder geleide van een piket kurassiers. Deze laatste, zeer ongewone omstandigheid, heeft het gerucht geloof doen vinden, als zoude dezer dagen een schot op het rijtuig van den keizer gelost zijn, toen hij, van de voorstelling in het Théâtre des Variétés terugkeerende, door het bosch van Boulogne reed. Anderen spreken van personen, die den keizer en den kolonel Fleury in het bosch van Boulogne met kwade bedoelingen volgden, en die men genoodzaakt was in hechtenis te nemen. De instructie in de zaak der in den laatsten tijd gearresteerde personen, schijnt meer bepaaldelijk over twee hoofdbeschuldigingen te loopen, namelijk brandstichting te St. Cloud en moordaanslag op den keizer in het Hippodrome. Op den dag dat de laatste bedoelde zamenzwering zou uitbarsten, moet men den keizer persoonlijk hebben laten zien, dat op verscheidene punten moordenaars geposteerd waren, die op een signaal wachtten, dat de politie gezorgd had dat hun niet kon gegeven worden. Officieele berichten dienaangaande blijven echter ontbreken.

De nieuw benoemde opperbevelhebber van het Fransche eskader, de vice-admiraal Hamelin, is aan boord van het stoomschip Pluton, heden morgen van Toulon vertrokken. Hij heeft de Villa de Paris, van 120 stukken, tot admiraalschip gekozen.

Binnen deze hoofdstad bevindt zich thans een groot aantal aanzienlijke Russen, waaronder de kleindochter van prins Menchikoff. Geen hunner schenkt het minste geloof aan het uitbreken van een oorlog.

Graaf Panin, Russisch minister van justitie, heeft gisteren deze hoofdstad verlaten, zich begevende naar eene Deutsche badplaats.

Op bevel van den minister van marine hebben de fregatten Jeanne d'Arc en Caiman de kusten van Arabië en Abyssinie bezocht. De schepen hebben achtereenvolgens verwijld te Moka, Massowa en Djedda. De pacha van laatstgenoemde plaats heeft den admiraal Laquerre met de meeste voorkomendheid ontvangen; hij beloofde de Europeërs steeds te zullen beschermen en verzocht daarna de schepen te mogen bezichtigen, waar hem talrijke eerbewijzen te beurt vielen.

Te Saint Romain is een pachter door een stier, dien hij losbinden wilde; op eene vreeselijke wijze gedood; men konde er te naauwernood in slagen om de verspreide ledematen van den ongelukkige bijeen te vinden.

Parijs, 5 Julij. Het gerucht is verspreid, dat van wege Frankrijk en Engeland aan hunne gezanten te

Konstantinopel het bevel is gezonden, dat de vereenigde vloot de Dardanellen niet mag passeren, zoo lang de Russen zich alleen bepalen tot het bezetten der Vorstendommen.

De vice-admiraal de la Susse, is als kommandant van het Fransche eskader in de Middellandsche Zee vervangen door den vice-admiraal Hamelin.

Dit besluit schijnt toegeschreven te moeten worden aan het niet opvolgen van een last, door de regering gegeven, om den 9den Junij de reede van Salamis te verlaten. La Susse heeft gemeend, eerst de terugkomst van een schip te moeten afwachten, hetwelk een onderzoekstogt had ondernomen, waardoor het Fransche eskader niet vóór den 12den Junij onder zeil heeft kunnen gaan. Door dit oponthoud lag de Engelsche vloot reeds 24 uren vóór de aankomst der Fransche in de baai van Becika ten anker, terwijl de Fransche vloot er 48 uren vóór deze had kunnen zijn.

De heer Hamelin is de achtste op de lijst der vice-admiralen, terwijl de heer la Susse de derde op dielijst is. Den 15den Julij zon zijn diensttijd geëindigd zijn.

De Parijsche politie ontving in den nacht tusschen 29 en 30 Junij, eene telegrafische dépêche uit Nantes, waarin werd gemeld, dat in het departement Loire Inférieure honderd horologien en meer andere kostbaarheden, uit een winkel waren gestolen. Op dat eenvoudige bericht slaagde de politie er in, om den volgende morgen, den per spoor trein aangekomen dief in hechtenis te nemen; hij had het grootste gedeelte van de gestolen voorwerpen nog bij zich.

Zekere Louis Pujos is bij besluit van den prefect van het departement du Cers, in hechtenis genomen, omdat hij met een paar vrienden eene tafel had doen draaijen, en haar de grootste ongelukken aan Frankrijk had doen voorspellen.

Parijs, 4 Julij. De ministers van Britenlandsche zaken heeft aan alle diplomatieke agenten bij de vreemde havens, een antwoord gerigt op de circulaire, door den heer van Nesselrode aan alle Russische agenten gezonden. In dat antwoord gaat de minister een voor een al de betoogen die de heer van Nesselrode tot ondersteuning der Russische aanspraken in het oosten doet strekken na en tracht ze te wederleggen, zonder er echter een enkel woord bij te voegen over hetgeen Frankrijk doen zal in het geval, dat Rusland die aanspraken volhoudt en hij roert zelfs niet eens de veronderstelde bezetting der vorstendommen aan, thans reeds volbragt of minstens beproefd, indien de Turken zich daartegen niet met de wapenen verzetten.

Men schrijft van Toulon 2 Julij. Uit eene versterkte stad kunt gij geene brieven ten gunste van den vrede ontvangen. Ik schrijf U dus, dat men hier niet genoeg de politieke opstanding van den markies de la Valette vernomen heeft, want dat is een antwoord op de nota van den graaf van Nesselrode.

Tweemaal zag ik den heer de la Valette op zijnen doortocht om zich naar eene legatie te begeven. De eerste maal ging hij als consul-generaal naar Egypte, maar een leerling van Scribe en diens oorlogszuchtige coupletten zijnde, zoo kwam, zag en sprak hij daar als meester. Louis Philip stond dat niet aan en riep hem terug.

Toen het keizerrijk hersteld was, sprak hij te Konstantinopel in de zaak der heilige plaatsen op eenen hoogen en fieren toon, maar ook toen werd hij terug geroepen en afgezet.

Nu ziet men met genoeg de goedkeuring van het gouvernement over zijne handelwijze in de omstandigheid, dat hij uit de vergetelheid wordt terug geroepen.

Al de oude schepen van het keizerrijk hier langs de beide oevers van de haven geschaard, worden van het dek tot op de kiel nagezien. De Souverain is nog goed bevonden om zee te bouwen.

De oppervlakkigste kennis van zeezaken is ter dezer dagen voldoende, ten einde de noodzakelijkheid te beseffen, om, alvorens een schot op zee te doen, eene reservevloot gereed te houden, want zonder haar wordt een vijand, die een eskader vernield heeft, meester van de Middellandsche zee en vernietigt den handel.

Het gemis van zulk eene reservevloot deed ons Egypte verliezen, daar, na de nederlaag van Aboukir, de Engelschen op die zee meester waren. Frankrijk kon niets meer voor het leger van Bonaparte doen, zelfs niet voor Malta, dat hij genomen had.

Parijs 5 Julij. Eenigen tijd geleden vestigde zich een persoon, komende van Italie voor diplomatieke gelegenheden, zich in een der prachtigste hôtels van het kwartier La Chaussée d'Autin. De Markies leefde op een grooten voet, maar betaalde niemand, voorgevende daarmede te willen wachten, tot dat een bankier te Florence hem eene belangrijke som geld gezonden zou hebben. Daar evenwel het geld niet kwam, werden verscheidene zijner leveranciers boos. De Markies bedacht toen een zonderling middel om hen te vreden te stellen. Zijn kapper, die hem lastig viel, dwong hij een fraaije paletot, bij Humann gemaakt, op rekening aan te nemen, aan zijn schoenmaker gaf hij parfumerien,

daarom hier te komen.

De schijn bedriegt dikwijls. „antwoorde zij en de tranen kwamen haar in de oogen. Gij vermoedt wellicht naar mijn uiterlijk de bittere armoede niet, waarin ik verkeer. Mijn gade was kopergraveur en had slechts een zeer gering bestaan; zijn handwerk bracht hem nauwelijks zoo veel op dat wij van de hand in den tand leefden. Zijne langdurige ziekte verslond het weinige, dat wij bezaten en het overschot van ons eigendom verloor ik spoedig daarna door een brand, die het huis, dat ik bewoonde, in den asch legde. Ik bezit bijna niets meer dan deze kleederen en wanneer ik niet nog in deze week arbeid of eene betrekking krijg, dan blijft mij niet overig dan de hongerdood. Het is dus, zoe als gij ziet, een wezenlijk werk van barmhertigheid, wanneer gij mij aanneemt. hoe klein ook het salaris zijn moge, wanneer gij niet een anderen grond hebt om mijne diensten van de hand te wijzen.

Wanneer gij mij dwingt u het kleine loon te noemen, dan moet ik het wel doen, „antwoorde de heer Falkenstein, eenigzins verlegen. „slechts verklaar ik u plegtig dat ik het u niet heb aangeboden; ik noem het alleen om u de noodzakelijkheid aan te toonen dat wij zoo spoedig mogelijk eene overeenkomst treffen.

(Wordt vervolgd).

laarzen aan zijn juwelier, bijouterien aan zijn hoedenmaker, hoeden aan zijn hemdenmaker en zijn huisheer betaalde hij met allerlei soorten van voortbrengselen der Parijsche nijverheid. In weerwil van dat alles nam den drang zijner schuldeischers al meer en meer toe; bij de politie werden klagten tegen hem ingediend en hij werd opgevat juist op het oogenblik, dat hem zeer fijne zakdoeken met zijn wapen geborduurd geleverd werden. Het ingestelde onderzoek heeft echter doen blijken, dat die persoon werkelijk het regt heeft den titel te dragen, dien hij zich geeft en hij tot eene oude, Italiaansche, door de gebeurtenissen dezer dagen ten gronde geraakte familie behoort.

— *Parijs*, 6 Julij. De keizer en keizerin zijn gisteren avond in de Opera Comique geweest. De zaal was prachtig versierd, schitterde van duizenden lichten, de rijkheid van het verguldsel en de sierlijkheid der toiletten. Al de te Parijs aanwezige hooge personen, woonden de vertooning bij. In de keizerlijke loge bevonden zich Z. K. H. prins Jérôme en de hertog en hertogin van Alba. De opera Haydée werd gegeven en zoo wel de kostumen als de decoration waren geheel nieuw en rijk te noemen.

H. H. M. M. werden door een groot gevolg vergezeld doch hadden ten 8½ ure, toen Zij St. Cloud verlieten tot Parijs, geen militair escorte om zich. Zulks was echter het geval niet, toen zij na middernacht vertrokken, want toen werden de keizerlijke rijtuigen, door een sterk piket kurassiers begeleid.

Deze omstandigheid heeft misschien aanleiding gegeven tot het gerucht, dezen morgen algemeen verspreid, dat er een komplot ontdekt en op het oogenblik, dat de keizer den schouwburg binnentrad, verijdeld was, ten gevolge waarvan een twaalfstal gevangennemen zouden hebben plaats gehad. Het laatste is waar, omtrent het eerste kan echter nog niets met zekerheid vermeld worden.

— Reeds voorlang was het bekend dat de keizer en keizerin besloten hadden de baden in de Pyreneeën te bezoeken, doch ook, dat later daarvan was afgezien. Thans zegt men dat daartoe bepaaldelijk besloten is. H. H. M. M. zullen tusschen den 20 en 25 dezer maand vertrekken en twee adjudanten, *Edgar Ney* en *de Cotte*, zijn reeds te Bordeaux, zich naar Pau begevende om kwartier te maken. Het stellig voornemen H. H. M. M. is incognito te reizen, ten einde alle lastige pligtplegingen en festiviteiten te vermijden. Zij zullen zich dus rechtstreeks naar Pau begeben en men is reeds bezig om de dienst der koeriers te regelen, om de gemeenschap tusschen Parijs en Z. M. gemakkelijk te maken. In allen gevalle zal de keizer niet vertrekken, alvorens Helfaut bezocht te hebben, alwaar hij dagelijks verwacht wordt.

SPANJE.

De Spaansche minister van finantien, de heer *Bermudes de Castro*, is afgetreden en door den heer *Louis Pastor* vervangen. Het ministerie is bij die gelegenheid voltallig gemaakt door de benoeming van den heer *Calderon de la Barca* tot minister van buitenlandsche zaken en *Novano*, tot minister van koophandel. Het kortstondig bestuur van den heer *Bermudes de Castro* was door menige nuttige finantieele hervormingen gekenmerkt; genoeg om een man van dien stempel, vooral in Spanje, te doen vallen.

De nieuw benoemde minister van buitenlandsche zaken, *Calderon de la Barca*, is Spaansch gezant in New-York, zoo dat het wel eens zou kunnen gebeuren, dat hij voor de eer der benoeming bedankte, zoo als vroeger *de la Torre d'Ayllon* gedaan heeft, om van geen anderen te spreken.

Het ontslag van den heer *Bermudes de Castro* schijnt voorafgegaan te zijn door eene zeer onstuimige zitting van den ministerraad, waar de heer *de Castro*, als voorwaarde van zijn aanblijven in het ministerie, de beslissing der beruchte kwestie betreffende den Noordelijken spoorweg, die van de niet minder beruchte zaak, aangaande de goederen van den prins Godoy, de terugkeer van den hertog van Valencia in Spanje, en de bijeenroeping der Cortes gesteld had. De heer *Lersundi* echter is van oordeel geweest, dat vóór alles het ministerie voltallig gemaakt moest worden, en daar de andere ministers ten deze met hem instemden, heeft de heer *Bermudes* op staanden voet zijn ontslag ingediend.

— Eene telegraphische dépêche uit Madrid, van 30 Junij melt, dat tegen dien dag een ministerraad was belegd, waarin de vier groote vraagstukken van den dag zouden afgedaan worden, namelijk: de bijeenroeping van de cortes, de terugroeping van den maarschalk *Narvaex*, de zaak van den Noorder spoorweg en die van de teruggave der bezittingen van den prins van den *Vrede*, aan zijn erfgenaam.

RUSLAND.

Manifest van Z. M. de keizer.

Door de Gratie Gods, Wij Nikolaas I, Keizer en Alleenheerscher aller Russen, enz. enz. enz.

Doen te weten:

Het is aan al Onze getrouwe en welbeminde onderdanen bekend, dat van onheugelijke tijden, Onze roemrijke voorgangers de gelofte hebben afgelegd van het Orthodoxe geloof te zullen verdedigen.

Van het oogenblik dat het de Goddelijke voorzienigheid behaagd heeft Ons de erfelijke Troon in handen te stellen, is de opvolging dier heilige plichten, die daarvan onafscheidelijk zijn, voortdurend het onderwerp Onze zorgen en bekommring geweest. Gegronsd op het roemrijk tractaat van Kanardji, door latere met de Ottomaanische Porte gesloten overeenkomsten bevestigd, zoo hebben die zorgen en bekommring altijd tot doel gehad om de regten der Orthodoxe kerk te waarborgen.

Maar tot Onze groote smart en in weerwil Onze pogingen om de onkreukbaarheid der regten en privilegien Onze Orthodoxe kerk te verdedigen, hebben toch in de laatste tijden talrijke willekeurige daden van het Ottomaanische gouvernement inbreuk op die regten gemaakt en dreigden eindelijk de door eeuwen geheiligde orde van zaken, voor het Orthodoxe geloof van zoo veel waarde, geheel te vernietigen.

Onze pogingen om de Porte van dusdanige handelingen terug te doen komen zijn vruchteloos gebleven en zelfs de plegtige belofte, die de Sultan ons ter dezer gelegenheid gedaan heeft, is spoedig verkracht geworden.

Na alle wegen van overtuiging en alle middelen om in het minnelijke de aan Onze billijke bezwaren verschuldigde voldoening te verwerven, uitgeput te hebben, hebben Wij het onvermijdelijk geoordeeld om Onze

troepen de Donausche Vorstendommen te doen binnen trekken, ten einde de Porte te toonen, waartoe Hare stijfhoofdigheid leiden kan. Niettemin hebben Wij, zelfs nu niet, geen voornemen, om den oorlog te beginnen; door de bezetting dier Vorstendommen willen Wij slechts een pand in handen hebben tot waarborg, hoedanig de zaak ook staan moge, voor het herstel Onze regten.

Wij haken naar geene veroveringen; Rusland behoeft ze niet. Wij vragen slechts om voldoening voor een regt zoo openlijk aangetast. Zelfs in dit oogenblik zijn wij gereed de beweging Onze troepen te doen staken, indien de Ottomaanische Porte de belofte allegt om opregt de onkreukbaarheid der privilegien van de Orthodoxe kerk in het oog te houden. Maar wanneer Hare stijfhoofdigheid en verblinding volstrekt het tegendeel willen, dan zullen Wij, God te hulpe roepende en aan Hem de beslissing van Ons geschil onderwerpende, in het volste vertrouwen op Zijne alles vermogende hand, tot verdediging van het Orthodoxe geloof oprukken.

Gegeven te Peterhof den 14den dag (26) der maand Junij van het jaar des Heeren Een duizend acht honderd drie en vijftig, en van onze regering het 28ste.

(Get.) NIKOLAAS.

TURKIJE.

Thans is de tekst bekend van het antwoord van *Reschid Pacha* op de laatste nota van den graaf von *Nesselrode*. Men kan niet ontkennen, dat in dit staatsstuk veel waardigheid, kalmte en de gezindheid doorstraalt, om aan alle redelijke eischen van Rusland te ontmoet te komen.

Het overtrekken van de grenzen door Russische troepen, zegt *Reschid Pacha*, is in strijd met de verzekeringen van de vredelievende gezindheid en den goeden wil, herhaaldelijk door den keizer gegeven. Een zoodanige handelwijze is zoo zeer in strijd met hetgeen Turkije van eene bevriende mogendheid mag verwachten, dat het niet zou weten hoedanig dit te verklaren. De krijgstoerusting van den kant der Porte zijn niets anders dan een gevolg van de wapeningen van Rusland. Inmiddels hoopt zij steeds deze zaak langs minnelijken weg te regelen, waartoe zij van haren kant alles zal aanwenden en aanbiedt, om een buitengewoon gezant naar St. Petersburg te zenden, ten einde de onderhandelingen aldaar te hervatten.

— Men schrijft uit Konstantinopel van 20 Julij dat het Nederl. oorlogsschip Soembing, den 16den aldaar aangekomen, den 17den weder vertrokken was met den kanselier der Nederl. legatie om aan de autoriteiten te Syra vijf Grieken aan te wijzen, die schuldig zijn aan den moord en roof, eenigen tijd geleden op een Nederl. schip gepleegd. Men hoopt, dat de Grieksche regering ditmaal de schuldigen zal straffen en hen niet als anders gewoonlijk geschiedt, het ontvlugten zal gemakkelijk maken. De Soembing zal na den terugkeer van deze zending te Konstantinopel gestationeerd blijven.

NOORD-AMERIKA.

Wat de politiek aangaat, leveren de berigten uit Amerika wederom niets op. De kwestie van de Mesilla-vallei was nog immer hangende. De heer *Crampton*, Britsch gezant, had instructiën van zijn gouvernement ontvangen, opzigtens de door hem te houden gedragslijn in de kwestie der visscherijen en handels-reciprociteit. De heer *Buchanan* was zeer begeerig, de onderhandelingen over een en ander naar Londen over te brengen. — De heer *Vroom* had zich zijne benoeming tot zaakgelastigde te Berlijn laten welgevalen. — Te Washington had het gerucht geloopt, dat zich te New-York eene expeditie vormde voor de verovering van Cuba. Te New-York zelf was dienaangaande echter niets bekend.

— In een der dokken te New-York had een brand gewoed, welke voor omtrent doll. 300,000 schade had veroorzaakt.

— De opening van het New-Yorker glazen-paleis is op den 18den Julij aanstaande bepaald. De president der Vereenigde Staten zal er zonder twijfel met al zijne Ministers bij tegenwoordig zijn.

ZUID-AMERIKA.

Uit Mexico verneemt men nog, dat generaal *Santa Anna* weder een oud besluit in het leven had geroepen, dat alleenlijk ter bemoeijelijking en tegenwerking der reizigers, die uit de Vereenigde Staten komen strekt. De gouverneur van Achapulco, generaal *Alvarez*, had eene andere proclamatie uitgevaardigd, waarin zijne onderhoorigen worden verzocht, geen de minste acht op dit besluit van den president te slaan. — Eene bende roovers had de stad Lagos geplunderd en de gevangene misdadigers bevrijd. In de hoofdstad hadden menigvuldige botsingen plaats gehad tusschen de troepen en de burgerij; in den nacht van den 18den Mei waren 3 soldaten dood op straat gevonden. — Het Mexicaansche gouvernement had de officiële mededeelingen ontvangen, dat de expeditie van den graaf *Rausset de Boulbon* geheel was afgeheven.

— De laatste berigten uit Amerika melden, dat het verhaal der goudontdekkingen in Texas niets is geweest dan een sprookje, om de landverhuizers derwaarts te lokken.

— Er zijn berigten ontvangen uit Venezuela van den 22sten Mei, waaruit blijkt, dat de republiek een tijdperk van regeringloosheid te ontmoet gaat. Om de crisis te ontgaan, is de president met buitengewone magt bekleed geworden, waarvan hij reeds terstond gebruik heeft gemaakt, door den schrijver en den uitgever van een vlugschrift, waarin het volk tot een gewapend opstand aangespoord wordt, gevangen te nemen; tenzelfden tijde had hij eene order uitgevaardigd, om dr. *Acosta*, die tot de bewegingspartij behoort, hetzij dood of levend aan de autoriteiten over te leveren. Het schijnt intusschen, dat de maatregelen van den president weinig bijval hebben gevonden, hebbende zelfs de regering in hare geldverlegenheid de fondsen der universiteit en de tolten der wegen aangetast, ten einde in de ongenblikkelijke behoeften te voorzien. De ontvangsten aan het tolkantoor brengen zoo goed als niets op; men beschuldigt de ambtenaren, dat zij zich met allerlei kuiperijen ophouden. Deze staat van desorganisatie wordt nog verergerd door de geruchten, dat een algemeene opstand in de provinciën dadelijk zou volgen op eene beweging in de hoofdstad.

BRAZILIE.

Te Bahia is een diamant aangebragt uit de mij Chapada, van eene ongemeene schoonheid, zoo tot nog toe geen in Brazilië is gevonden. Hij is 87 1/2 karaat en heeft de gedaante van eenen nef. Een neger had hem gekocht voor omtrent 1500 g. Weinige dagen daarna verkocht deze hem te Bahia 13500 gulden; vervolgens werd er nog 48000 en eindelijk 65000 gulden voor besteed.

PERZIE.

Een brief van Konstantinopel van 18 Junij vermeldt dat men aldaar vernomen heeft, dat het Russische vernement eenen buitengewonen gezant naar Teheran heeft doen vertrekken, belast om bij den schach eischen van bijzondere aard in te brengen en dat de bezetting van Balfrouch, eene haven in de Kaspij zee en van het gansche gedeelte der kust van Maderan als zeer waarschijnlijk aanzag.

— De laatste brieven van Téhéran van de maand maken melding van de nieuwe strenge maatregelen, die de sekte der Babis, die dweepers, die reeds eenen slag op het leven van den schach hadden beproefd, laatsten hadden het gerucht verspreid dat die vorst leden was. Zoodra deze zulks te weten kwam, nam voor der bevolking zijner hoofdstad te bewijzen dat gerucht valsch was. Gevolgelyk deed *Rassa-Eddin* zijne ministers, eenen talrijken staf en zijne lijf eene militaire wandeling over de bazaars en de voornaamste straten van Téhéran, en op zijnen eenige Babis opvatten, die ongelukkig, zonder eenig der bewijzen hunner schuld dan tot die sekte te behooren in tegenwoordigheid van eene verstomde bevolking aan de wreedste en verschrikkelijkste pijnigingen den overgeleverd.

Advertentiën.

Bevallen van eenen ZOON, *Annette Theodora Sehuizen*, geliefde echtgenoot van

(712) W. K. A. O. SUTHERLAND

BATAVIA, 25 Augustus 1853.

VENDUTIE.

COMMISSIEHUIS MEESTER CORNELIS

Op Maandag den 29 Augustus, van diverse goed zoomede voor rekening des hoedels van den adjudant onderofficier wapen-controleur *A. M. Silon*, van Batavia en tuig, huismeubelen, een gouden horloge en andere goederen meer.

Een Nederlander, zijnde bekwame boekhouder der Nederduitsche, Engelsche en Fransche magtig, en overigens met het koopmanskantoorwerk ledig bekend, zag zich gaarne in eenige betrekking eenen koopman te Batavia of elders geplaatst, ook hij zich aan tot het geven van onderwijs in de vakken waarvan de kennis vereischt wordt tot het afleggen voor ambtenaren bij de landelijke inkomsten en de res vastgestelde examina.

Voor informatiën adressere men zich franco bij de heeren boekhandelaren *Lange & Co* te Batavia.

IMPERIAL FIRE INSURANCE COMPANY

Gevestigd te Londen,

Kapitaal 1,600,000. Pd. St.

De ondergeteekenden Agenten dezer Maatschappij, ven voortdurend risico nemen tegen brandschade woon- en pakhuizen, meubelen en koopmansgoederen, zoodat op Suiker en Koffijetablisementen billijke premie.

De firma *McNeill & Co.* te Samarang en *Fr. Eaton & Co.* te Soerabaya zijn mede gemagtigd zekeringen voor deze Maatschappij te sluiten.

Nader informatiën zijn te bekomen bij bovenstaande adressen en bij

(722) MACLAINE, WATSON & CO

BATAVIA 27 Augustus 1853.

G. M. E. VESTIE

KOSTSCHOOLHOUDERES TE AMSTERDAM, PROV. NOORD-HOLLAND

Heeft de eer aan Onders en Voogden te verwittigen, zij door ruime localiteit en bijzondere uitbreiding inrigting in staat is gesteld eenige kostleerlingen te nemen. Haar steeds in bloei toenemend Instituut zal allen deele met andere van dien aard, door bij aannemelijke conditiën wedijveren. Voornamelijk het onderwijs in vreemde talen door *Fransche, Engelsche* en *Hoogduitsche* meesters in hunne moedertaal geven. Verders bij eene Christelijk-zedelijke opvoeding ontvangt men grondig onderrigt in het Rekenen, de Aardrijkskunde, de Algemeene en Bijzondere Geschiedenis, de Fabelleer, de Muziek, het Teekenen, de vrouwelijke Handwerken van Nut en Scheen, benevens al hetgeen verder tot eene beschaafde opvoeding behoort. Nadere inlichtingen en prospectus te bekomen bij den Heer *H. M. van Dorp*, Boekhandelaar te Batavia en aan het genoemd Instituut, Laidische bij de Heeren gracht No. 8.

OPVOEDING IN NEDERLAND

Bij een der Predikanten van 's Gravenhage is gunstige gelegenheid tot plaatsing van een of twee kinderen. Voor het onderwijs beveelt zich het met roem bekende Gymnasium of een der vele Dames-Instituten die stad, terwijl in den familiëkring hun eene zorg opvoeding en huishoudelijke opleiding wordt aanbevolen. Nadere inlichtingen en voorwaarden zijn te bekomen bij de Boekhandelaars van *Haren Noman & Co* te Batavia.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaterdag 27 Augustus 1853, No. 68.

M. GUGERT,
horologiemaker op Bazaar Senin te Weltevreden, maakt
dat hij ontvangen heeft een assortiment beste
logies, en dat hij zich voortdurend belast met het
maken van Chronometers, en alle soorten van Uur-
werken, in het vuur vergulden, enz., belovende eene
snelle bediening tegen zeer civiele prijzen. (698)

Hôtel BATAVIA,
voeger **Hôtel WELTEVREDEN**.
Dit Hôtel is thans van de meeste gerijfelikheden voor-
zien en geheel nieuw gemeubileerd. Grootte luchtige ka-
meren met of zonder Meubels voor familiën en vaste logés.
J. SCHENKBERG.
BATAVIA, 22 Augustus 1853.

JAVA-HOTEL
RIJSWIJK bij BATAVIA,
thans door den ondergeteekende geopend, bevelende
sich in de gunst van HH. reizigers en van het ge-
meene publiek aan.
K. W. E. BERGNER.
laatst gezagvoerder van het stooms. *Ambon*.

THE JAVA-HOTEL
RIJSWIJK near BATAVIA,
is now opened by the undersigned recommending him-
self to the public and travellers.
K. W. E. BERGNER.
last commander of the steamer *Ambon*.

ONTVANGEN
Per Nederlandsch schip
Jacoba:
Nederlandsche, Leidsche en Zwitsersche Kazen à contant bij
A. VAN OMMEREN & Co.

VERKRIJGBAAR:
B. J. Leon op Bazaar Senin, diverse soorten van
schellen en glazen. (715)

COMMISSIEHUIS
MEESTER CORNELIS.
Wijn-Aziën. (711)

VERKOOP à COMPTANT
Van 200 blikken J. L. Sandford & Co. New-York.
Water Crackers, bij
BRANDON & MEIJER.

BESTE JAVA SIGAREN
COSTER.

BONNIOL, Mr. Kleedermaker te Batavia.
Kanten en Jassen van zwart laken 1 kwaliteit f 50,—
Kanten en Schuttersjassen van blaauw laken. 50,—
Broeken van zwart satin de laine. 1 kwaliteit. 25,—
Broek-broeken (Bonjean) zwart. 25,—
Broek-boeken (gekleurd) van f 18,— a 22,—
Gekleurde zijden en zwart satijnen vesten f 10,— a 15,—
Wanneer men zelf de stoffen verlangt te leveren, is
prijs van het maakloon voor rok of jas f 25,—
een broek. 6,—
een vest. 6,—
Hij vervaardigt eene geheele kleeding binnen den tijd
van 48 uren. (558)

TE KOOP
Een span *zwarte Battak Paarden*, pas aange-
komen met het schip *Sultan Iskander*, gezagvoerder R.
Herman te bevragen in de nieuwe Stads Herberg bij
J. F. TENTEE.

TE KOOP
Een Huis op Batoe Toelies, thans bewoond door den
Hr. Parker, te bevragen bij
VOUTE & JACOBSEN.

TE HUUR
Een Huis aan den nieuwen weg van Tanah-Abang naar
Koningin achter het Koningsplein, adres
LANGE & Co.

TE HUUR
Een Huis op den weg naar de Bazaar Batoe à f 65,—
te bevragen bij
VOERMANS.

TE HUUR
Een Huis met primo September, op Molenvliet voor
f 100,— receptis 's maands te bevragen bij
(700) F. DE GROOT.

VERLOREN.
Op den 16 Augustus jl., zijn uit een rijtuig, gaande
van *Batoe Toelies* langs *Noordwijk* en de noordzijde van
het *Waterlooplein* naar het kantoor vanden algemeene-
nen ontvanger, verloren 15 ordonnancien van beta-
ling, respectievelijk groot f 429.40, f 100, f 16.80,
f 1380.80, f 60, f 53.40, f 64, f 10.80, f 5, f 73, f 6.80,
f 677.40, f 783.20, f 100, f 50, allen gekwiteerd, en
wel de 18 eerste door den administrateur van het buit-
ten-praauwenveer, de 14 door den kommandant van
Z. M. stoomschip *Batavia*, en de laatste door den of-
ficier van administratie aan boord van gemeld stoom-
schip.
De vinder van deze ordonnancien wordt verzocht de-
zelfde te willen terug bezorgen ten policie-kantore.
De Assistent-Resident voor de Policie,
(703) J. C. DE KOCK VAN LEEUWEN.

GEVRAAGD:
f 10,000,— op tweede hypotheek
en onder borgtocht.
Adres aan den Uit-
gever van den *Java-Bode*. (714)

f 28000,—
Onder eerste verband van vaste goederen, in beleening
te bekomen bij
(701) M. RUDOLPH.

GREAT HESSIAN STATE LOAN
OF 6,725,000 DOLLARS.
To be reimbursed with.....16,588,510 Dollars.
or.....£2,400,000 Sterling.
This Loan is guaranteed by the Government, and con-
tracted by the eminent Banking House of Messrs. M.
A. Von Rothschild & Sons, in Frankfort-on-the-Maine.
The following capital Prizes must be gained, viz:—
14 of 40,000 dollars. 60 of 4,000 dollars.
22 " 36,000 " 60 " 2,000 "
24 " 32,000 " 120 " 1,500 "
60 " 8,000 " 180 " 1,000 "
&c., &c. The smallest Prize is 55 dollars.
The next drawing will take place in December 1853.
The Price of the Shares is as follows:—
One Share for £1 St. Thirteen Shares for £10 St.
Six do. for £5 " Thirty do. £20 "
Sixty-five Shares for £40 Sterling.
Remittances can be made in Bank Notes, Bills or
Drafts on Europe, &c. Each Shareholder will receive
the Prospectus, with full particulars; and after the Draw-
ing, the List of the successful Numbers, which will
also be published in the leading Journals. The Prizes
will be paid in Cash at Frankfort-on-the-Maine, Paris,
London, New-York, or any city in the world.
Apply without delay to Messrs J. A. Schwarzschild
& Sons, Bankers, Frankfort-on-the-Maine, Germany, or
their House, Messrs A. Schwarzschild & Co., 26 Lomb-
ard Street, London. Remittances which arrive too late
will be returned to the sender, or if he prefers it, shares
for the following drawing will be forwarded.
Prospectuses may be seen at the Office of this paper.
(684)

GREAT HESSIAN LOAN
OF 6,725,000 DOLLARS.
THE following Large Prizes must be gained, viz:
14 of 40,000 dollars 60 of 4,000 dollars.
22 " 36,000 " 60 " 2,000 "
24 " 32,000 " 120 " 1,500 "
60 " 8,000 " 180 " 1,000 "
&c., &c. The smallest Prize is 55 dollars.
The next drawing will take place 1st December, 1853.
Fixed Prices of the Shares:—
One Share for £1 St. Thirteen Shares for £10 St.
Six do. for £5 " Thirty do. £20 "
Each shareholder will receive an official list of the
winning numbers. The Prizes will be paid in cash, and
in full, without deductions, through the various Banks.
Shares in the Frankfort Distribution may also be ob-
tained at lower prices than at any other House.
Remittance in Bank Notes or Drafts on account of the
Receiver General for this Loan distribution, are to be
directed and addressed to Messrs. B. Friedberg and Co.,
3, Regent's Terrace, Commercial Road, London, Eng-
land. (685)

Wissels op Nederland
hij
(724) KREGLINGER, DUMMLER & Co.

Wissels op Nederland.
Bij
(648) HAAGER & SCHURMAN.
Wissels op Nederland en op Londen.
Bij de
(713) FACTORIJ DER NEDERL.-HANDEL-
MAATSCHAPPIJ.

Voor f 30,— wordt aangeboden:
RÉPERTOIRE GÉNÉRAL
D'ÉCONOMIE POLITIQUE ANCIENNE ET MODERNE,
PAR A. SANDELIN.
6 gros volumes, gr. 8o., édition 1848.
De Europeesche prijs was oorspronkelijk f 58,—.
Eenige weinige exemplaren van dit beroemde werk,
met verscheidene anderen over *staathuishoudkunde* han-
delende, zijn te bekomen bij
(716) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

KINDERBIJBELS
van Mevr. van Meerten, Schmidt
en Radijs,
Keurige Prentenboeken, en Kinderprenten, Platen om
uit te knippen en om op Schutselfs te plakken, ontvan-
gen bij
(720) LANGE & Co.

H. M. VAN DORP, te *Batavia*
heeft ontvangen:

JAVA,
Tooneelen uit het leven van Java's
bewoners, in afbeeldingen naar de na-
tuur geteekend door E. Hardouin, met
text van W. L. Ritter.
Aflevering 1—4. Per aflevering f 1,25.
Dit plaatwerk zal in 25 afleveringen compleet zijn.

DE KUNST-KRONIJK,
Onder hoofd-redactie van Mr. J. van
Lennep en van den Bergh.
ASSOCIATIE MET PREMIE.
Veertiende Jaargang. Per jaar f 12,—. (706)

E. A. van Floten, De mededinging
tusschen de Beetwortel- en Riet-Suiker-
productie met betrekking tot Java.
à f 3,— te bekomen bij H. M. van Dorp te Bata-
via. (707)

De ondergeteekende heeft wederom ontvangen een
groot assortiment beste stalen pennen waaronder *Cor-
respondence Pen* en andere gunstig bekende soorten,
Diamant pennen, Perry- en Pompinktokers, Presses-
papier, als mede eene groote verscheidenheid van Post-
en schrijfpapieren, alles tegen billijke prijzen.
(708) H. M. VAN DORP.
BATAVIA.

Passage naar Nederland, met het Nederl.
schip *Nagasaki*, kapitein F. A. Bunnemeijer,
Dit schip is bijzonder goed ingerigt, vaart eenen
bekwamen scheepsdoctor, en zal in het begin
van September van hier direct vertrekken.
Adres bij
(719) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Het stoomschip *Java* zal van hier naar Singa-
pore via Muntok en Riouw vertrekken, met de
gewone half maandelijksche mailpakketten, op
Donderdag den 8 September e. k. des morgens ten 7 ure.
Geene goederen of pakjes kunnen worden aangenomen
dan voorzien van een consent van uitvoer, het be-
drag der vracht benevens dat van het praauw en koe-
lieloon voor den vervoer naar boord.
Voor passage gelieve men zich te vervoegen ten stoom-
bootkantoor.
(721) MACLAINE, WATSON & Co.
BATAVIA, 27 Augustus 1853.

Het stoomschip *Padang* zal van hier ver-
trekken naar Samarang en Soerabaya op Zon-
dag den 28 dezer des morgens ten 8 ure.
Voor Passage en nadere inlichtingen gelieve men zich
te wenden tot
de Agenten,
(705) B. KOPERSMIT & Co.

Scheepsberigten.									
Straat Sunda doorgezeild.									
Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.			
Aug. 20	Engelsch.	Samerland.	G. Caldwell.	Port-Philipp.	21 Aug.	Calcutta			
" 21	Nederlandsch.	Graaf van Nassau.	E. Saneers.	Batavia.	16 Julij	Amsterdam			
" 22	Engelsch.	St. Abbs.	J. Willes.	China.	21 "	London			
" "	Amerikaansch.	Ades.	J. Hill.	Manilla.	21 "	Boston			
" "	Engelsch.	Jarra.	E. Roij.	Singapore.	" "	Port-Philipp			
" "	"	Prince of Wales.	J. Reppen.	"	24 Julij	Liverpool			
" 23	Nederlandsch.	Voorwaarts.	J. van Delft.	Hartlepool.	21 Mei.	Singapore			
" "	"	General List.	K. Lutjes.	Port-Philipp.	" "	Batavia			
" 24	"	Pantaloon.	M. F. Remmers.	Adelaide.	22 Julij	"			
" "	Engelsch.	Midlothian.	J. Gibson.	Singapore.	2 Ang.	Port-Philipp			
" "	Zweedsch.	Etcellens.	F. M. Ziehoer.	Gothenburg.	2 Mei.	Hongkong			

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Aug. 24	Nederl. Indisch	Al Aloewie	Sech Bafadal	Soengilaw	23 Aug.	Coulster.
"	Nederlandsch	Batavien	Uil	Singapore	16 Julij	van Ommeren, Rueb & Co.
"	Amerikaansch	Eastern Star	McKay	Melbourn	21 "	Paine, Stricker en co.
"	25 Nederl. Indisch	Djoeharie	Mocht. Assik	Indramayoe	23 Aug.	Coulster
"	Nederlandsch	Anna en Elisa	Arenspoot	Samar	"	Paine, Stricker en co.
"	"	Europa	D. Keus	Pekalongan	"	Reynst en Vinju
"	"	Borneo	"	Pessaroewan	"	van Ommeren, Rueb en co.
"	"	Pantaloni	Remmers	Adelaide	22 Julij	Tiedeman en van der Burg.
"	"	Generaal List	K. Lutjens	"	"	Paine, Stricker en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Aug. 25	Nederlandsch	Neerlands Koningin	E. Vonck	Patjitan
"	"	Everdina Elisabeth	Tonjes	Soerabaya
"	Nederl. Indisch	Wadool Karim	Sech Machmoet	Sambas
"	"	Fidha Rachman	Belfagie	Indramayoe
"	Nederlandsch	Diana	Klein	Padang
"	Nederl. Indisch	stooms. Java	Komish	Soerabaya
"	26 Nederlandsch	Zeevaart	Knaap	Samarang
"	Engelsch	London	Tillman	Singapore
"	Nederl. Indisch	Maas Denoh	Abat	Samarang en Soerabaya
"	"	Nagelant	Winter	Samarang
"	27 Nederlandsch	van Galen	Smit	"
"	Nederl. Indisch	Tadrijt Moeloe	Said Hobes	Indramayoe
"	"	Tjinseng Rembang	van Rouijen	Banka
"	Nederlandsch	Z. M. schoener Sperwer	"	"
"	Engelsch	Eliza Thornton	Maxwell	London

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Jan van Hoorn	Bouten	B. Kopersmit en co.	
"	Anna Maria Wilhelmina	Fischer	Soerabaya	"
"	St. Helena	T. Keus	Rotterdam	B. Sanier, Suermont en co.
"	Christophorus Columbus	Groenewaud	"	E. Moorman en co.
"	Magdalena	Klein	Tiedeman en van der Burg.	
"	Henrica	de Boer	Pandel en Stiehaus	
"	Jacoba	Bourisse	de Weerd, Ruyt en co.	
"	Susanna Geertruida	Steenveld	"	
"	Henriette Klassina	Hagen	Singapore	McEwen en co.
"	Batavien	Uil	van Ommeren, Rueb en co.	
"	Anna en Elisa	Arenspoot	Nederland	Paine, Stricker en co.
"	Europa	D. Keus	"	Reynst en Vinju
"	Ardjoeno	Post	Haager en Schuurman	
Nederl. Indisch	stooms. Padang	Persille	Soerab. en Samarang	B. Kopersmit en co.
"	Amanatul Barie	Adjubidie	Indramayoe	D. N. Buys en co.
"	Fathool Moebark	Machmoet	Sam., Soer. en Bajerm.	"
"	Almansoor Sarie	Mocht. Said	Samarang en Bajerm.	"
"	Generaal Michiels	H. Prosser	Australie	Haager en Schuurman
"	Thay Goan	Sech Allabie	Singapore	Coulster
"	Anoor Salim	Said Becker	Cheribon	"
"	Alnoor	Barhamoes	Samarang	"
"	Oedjong Pandjang	Jong Kiangian	Palembang	"
"	Djelanie	Said Alie	Samarang	"
"	Segafie	Sech Drahim	Banka	"
"	Al Aloewie	Sech Bafadal	"	"
"	Djoeharie	Mocht. Assik	Banka	"
"	Jadul Karim	Said Atas	Soerabaya	"
"	Marsoek	Sech Sahab	Tagal en Pecalongan	"
"	Tartar	Sim Pie	Pecalongan	"
Engelsch	Mahamed Samdany	Butter	"	McEwen en co.
"	Tamerlane	"	"	Morgan, Melbourn en co.
"	Australasian Packet	Darby	"	Pitcairn, Syme en co.
"	Duke of Wellington	Smith	"	"
"	Glendaragh	And. White	Samarang	"
"	Abyssinia	John Terror	"	"
"	Champion	Welig	Australie	Hunter, Houghton en co.
"	Martin Luther	Ross	Sydney	"
"	Marshall Bennet	Harris	Holland	"
"	St. Vincent	Young	"	"
Deensch	Sybilie	A. Schäfer	"	Bahre en Kinder
Bremer	Emigrant	Andressen	Nederland	"
Hamburgsch	Maria Christina	Vos	Singapore	E. Moorman en co.
"	Java	Christiansen	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
Amerikaansch	Winged Race	Homan	Amerika	Paine, Stricker en co.
"	E. Corning	Groves	"	"
"	Eastern Star	McKay	"	"

De Nederlandische Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Padang*: de heeren Hagen. — *Hubert van Asperen*. — *Berliner en familie*. — *Koch*. — *Clerq*. — *Dopie*. — *Nijbakker*. — *Stinglie*. — de Groot. — secretaris van Breda. — Z. M. troepen.

Met het Am. schip *Eastern Star*: de heer J. Johnson.

Met het Ned. schip *Europa*: de heeren Herderschee en familie. — *Pringiers*. — *Korteweg en familie*. — *Muller*. — *Launy en familie*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met Z. M. stooms. *Batavia*: de heeren Strengwaert. — *Eshwiler*. — *A. Grenier*. — *G. A. Wermuth*. — *E. Apel*. — *L. Ruwak*. — 2 Europ. — 1 Ind. militair. — 8 Ind. vrouwen. — 3 kinderen.

Met het Ned. schip *Neerlands Koningin*: de heer W. de Boey.

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Calcutta per eng. schip *Mohamad Samdany* kapt. Putter agt. Joakim.

1499 zakk. tarwe. 32 bn. goenie zakken. *Andreas*. 151 bn. en 1375 ps. goenie zakk. 159 zakk. zwt. zaad. 116 do. poe-joek. 38 do. anijs zaad. 35 do. comijn. do. 15 do. rijst. 34 rol zaidoek. 68 pak gare. 30 do. touw. 1 kt. graan. 1 do. ghie 2 do. gez. vleesch. 1 do. divers. 1 do. mosterd olie. de *Agenten*.

Van Palembang per ned. ind. bark *Djelanie* gez. Said mocht. b. Alie. 240 bn. ong. katoen. voor *Samar*.

584^{1/2} pic. rijst. 86^{1/2} do. witte damm. *N. H. M.* 1514 zakk. ong. katoenen. 3100 str. zijn zeilgaren. de *Gezagvoerd*.

2^{1/2} pic. damm. 8 do. draaken bloed 5^{1/2} do. gedr. garnalen. 21^{1/2} corg. hout doos. 44 do. do. boens. 21 do. borden. 11 do. tennongs 15 do. hout bakj. 8 do. glas do. 1 do. sierie doos. 2 pr. hout banken. 60 stell. do. boms. 75000 st. kroepoek. 2 corg. zijde kleedjes. 2 do. do. slendangs. *Tjoe Kiang*.

2400 str. zijn zeilgaren. 3 st. rotting matten. 1 corg. sarongs. *Said Omar*.

1 corg. zijde sarongs. 8^{1/2} do. do. kleedj. 4000 st. kroepoek. 3 do. rott. matten. 6 corg. bat. doeken. *Sech Achmad*.

6 corg. hout bakj. 1 do. do. tennongs. 2 pr. kleeren kasten. 1 st. kistj. 1 do. sierie doos. 37.000 do. kroepoek. 48.000 do. kampl. 3^{1/2} corg. sarongs. 10 do. mutsen. *Sech mohamad Basalma*.

5^{1/2} pic. 2^{1/2} do. was. *Said Hoerin*. f 6850 zilv. specie. *Sech acht Soe*.

Van Muntok per ned. ind. bark *Anoor Salem* gez. Said aboe Bakar. 24 pic. olie. de *Gezagvoerd*.

10 st. arab muts. 6 corg. witt. do. 12 doz. led. flesch. f 10.000 *Said Hoerin bin Mochamat*.

Van Bandermaessing per ned. ind. bark *Almansoor* gez. Mocht. Said. 51677 ps. maloeke matten. 900 pic. rotting. de *Gezagvoerd*.

Van Samarang per ned. ind. bark *Alnoor* gez. sech sahat Baharmoes. 1000 pic. suiker *Hunter Houghton en co.*

11 pak offer papier. 10 kn. chin. eetwaren. 7 ps. emmers. *Lim Hoa*. 5 kn. manufact. de *Weerd Ruyt en co.*

12 kn. cochenill. 6 pak tabak. *Paine Stricker en co.* 1 corg. stroo mattj. 1 do. arab mutsen. 2 do. bat. doeken. 5 do. do sarongs. *Said aloewie Satrie*

1 kt. kat. goederen. 1 pak woll. deken. 1 kt. gedr. kleedjes. 1 do. java koperdraad. 2 do. chin. misoa. 16 pak kat. gare. 4 do. ge-lood leder 1 do. jav. sigaren. 2 kn. lijn. 8 do. kat. goederen. 19 st. zadels. *The Soc*.

201^{1/2} pic. gambier. *Oetj Tiangdjoen*. 4 kn. lijn. *Order*.

10 pic. koffij. *E. Moorman en co.* 12 rott. stoel. *Bahre en Kinder*. 30 kn. spijkers. 5 do. sago. *H. Plump*. 2 bn. kurken. *Bornand*.

1 kt. java sigaren. 1 do. ial. meulen. 1 corg. sierie bakj. 4 st. str. matten. *said aloewie Satrie*

5 kn. eau de cologne. 1 do. verl. doos. 2 do. divers. goederen. 1 do. tuigen. 50 do. seep. *Pandel en Stiehaus*.

Van Cheribon per ned. ind. brik *Tartar* gez. Simpie. 32 pic. tabak. *Oetj Tiangdjoen*.

24 pic. tabak. 24 corg. sarongs. 6 krاندj. hout kolen. *Sim Tiamtjoen* 1149 do. suiker. 285 do. koffij. *Haager en Schuurman*.

1 pakj. boeken. 1 do. kousen. 1 suiker pan (koper.) 6 led. ijzer gas. vat 1 krاندj. suiker. 537^{1/4} pic. do. v. *Ommeren Rueb en co.*

884^{1/2} pic. suiker. 42^{1/2} pic. do. v. *MacLaine Watson en co.* Van Padang en Bencoele per stooms. *Padang* kapt. Persille.

50 tail stofgoud. 25 do. do. 85 do. do. 1802^{1/2} pic. koffij. *Kopersmit en co.*

22 kn. benzoin. *Tjebeng*. 2 kn. lange kleedj. *Said Omar*. 15 tail stofgoud. *Bafadel*.

2^{1/2} pic. foelie. *Metzendorff Wilmans en co.* 1 pak verlakt leder. *D. N. Buys en co.*

23^{1/2} pic. notenmucaat 2^{1/2} do. zwt. peper. *Go Kianhin*. 150 pic. witt. peper. 50 do. zwt. do. *Bahre en Kinder*.

200 pic. zwt. peper. 150 witt. do. *Hunter Houghton en co.* Van Soengilaw per ned. ind. bark. *Al Aloewie* gez. Sech Omar bin Machamat Bafadel.

Gouvernements tin. Van Boston per amr. schip *Eastern Star* kapt. McKay. agt. Paine Stricker en co.

4 kn. salaraten. 398 vs. spek. 10 vn. vet. 130 do. spijkers. 27 ks. appeldrank. 15000 steenen. 30 vs. spek. 31 do. brood. 2 doz. piek houten. 1^{1/2} do. bijl. do. *Order*.

Van Singapore per ned. bark *Batavia* kapt. H. Uil agt. v. Ommeren Rueb en co.

770 zakk. cutch. 2 kn. was. 65 planken. 206 st. huiden. 3000 doll. 20 kn. roode wijn. 15 do. likeur. 18 do. rhijn wijn. 15 vs. boter 55 mn. salpeter. *Order*.

Van Nederland per ned. schip *Susanna Geertruida* kapt. Steenveld. agt. de Weerd Ruyt en co.

10 vatj. specie. 5 kn. plaatkoper. 3 do. staal. 18 do. olie. 11 vat spijkers. 6 kn. koperdraad 93 do. koper. 20 do. staal. 5 zakken. 17 do. linnen. 5 do. teekenbehoefden. 220 bl. koffij zakk. *Factorij*.

6 kn. boeken. *Gouw, Generaal*. 595 kn. manufact. *N. H. M.* 1 rijtuig. *Rieter*.

1 kt. koeken. 4 do. druk letter. *Lange en co.* 1 kt. koopwaren. *Brandon*.

40 domme krachten. 4 coll. ijzerwerk. 2 kn. kruidhoorns. *Tiedeman en v. d. Burg*.

39 kn. manufact. *Busing Schroder en co.* 2 kn. manufact. 6 do. kramerijen. *Metzendorff Wilmans en co.*

8 kn. boeken. v. *Haren Noman en Kolff*. 2^{1/2} pijp brandewijn. *N. Lange*.

10^{1/2} vat hier. v. d. *Bienen*. 25^{1/2} bier. *Pandel en Stiehaus*

12 kn. glaswerk. *Adam en co.* 1 kt. kramerijen. *B. v. Leewen en co.*

2 kn. hoeden. 100 vat hier. 5 kn. provisien. 58 do. kaas. 254 coll. manufact. de *Agenten*.

33 kn. manufact. *Bahre en Kinder*. 127 coll. manufact. *E. Moorman en co.*

1 kt. kramerijen. 10/m steenen. *Order*. 57 coll. provis. *Kreglinger Dummier en co.*

2 kn. speelgoed. 2 vat paarlagen. 1 do. Rwasie hout. 1 do. droge-ijen. 1 do. koopwaren. *B. Kopersmit en co.*

Van Nederland per ned. schip *Jacoba* kapt. Rourase agt. de Weerd Ruyt en co.

51 manufact. 355 vaten teer. 160 do. boter. 94 do. azijn. 12 do. meel 100 keld. genever. 65 kn. wijn. 12 do. 13 vat. bier. 14 kn. provis. 100 do. bier. de *Agenten*.

20 kn. manufact. 100 hammen. 15^{1/2} pijp. cognac. 500 keld. genev.

68 kn. wijn. 200 keld. genev. 4^{1/2} coll. maquisat. 6 kn. 20 fust azijn. 60 kn. wijn. *Order*.

100 vat boter. *B. Kopersmit en co.* 500 keld. genever. *E. Moorman en co.*

125 md. fleschen. *Busing Schroder en co.* 9 kn. papier. *Lange en co.*

15 ozh. 30 ank. azijn. v. d. *Doez*. 75 kn. glas. *MacLaine Watson en co.*

100 hamm. 12 ps. vleesch. 1 md. ribben. 2 do. ossen haasj koopwaren. *B. Sanier Suermont en co.*

8 coll. provisien. v. *Eck en co.* 121 kn. kaas. 250 keld. genever. 1 kt. glaswerk. 50 bl. kaper *Ommeren Rueb en co.*

10 coll. ijzerwerk. *Landberg*. 1 kt. stroo hoeden. 2 kn. manufact. *Gumprich*.

1 kt. muziek doz. *Bornand*. 4 kn. meubelen. 7 coll. provis. der *Kinderen*.

3 kn. eau de cologne. 100 keld. genev. 60 md. azijn. 4 kn. *Roselye en co.*

30 kn. kramerijen. 10 do. boeken. 6 ps. karr. wielen. *Order* 101 kt. aardewerk. 70 do. glaswerk. 150 vat bier. 400 keld.

10^{1/2} pijp. cognac. 23 kn. provis. 100 kn. kaas. 100 hamm. vleesch. 100 vatj. rolpens. 1 kt. saucija. 2 kn. manufact.

azijn. 2 kt. klokken. 5 kn. provis. 50 kn. kaas. 100 hamm. keld. lijnolie. 3 kn. kommen en borstels. 4 do. glaswerk. *man en v. d. Burg*.

Van Palembang per wangkan *Kim Tiangtaij* gez. Tjoe Hen 674 pic. ong. katoen. 63 do. witte damm. 2^{1/2} do. benzoin. 3^{1/2} houte bakjes. 7 do. de. doozen. 1600 st. stroo zakk. 2 stel bloempotten. 56 pic. palemb. gambier. *Tjoe Henglan*.

111 pic. witte damm. 16 do. gom elastiek. 6 do. kaneel. 14 hout doos. 4000 st. kroepoek. *Kwee Kangleng*.

4 pic. gedr. garnalen. 4 do. int. medicijn. 2 do. widjen olie. 20 hout bakj. 5 do. do. doozen. 10 st. zijde kleedj. 20000 st. poek. 10 pr. tinne pottj. *Goei Potjoan*.

12 pic. gedr. garnalen. 10 do. do. visch. 3 do. benzoin. 240 kroepoek. 15 corg. hout bakj. 1^{1/2} do. do. bokkors. 1 do. d. zen. 5 do. tennongs. *Tjia Ingjoan*.

6^{1/2} pic. tabak. 1010 st. vloer steenen. *Sech hoerin Saladie*. 11^{1/2} gedr. visch. 6000 st. kroepoek. *Lim Tjoe*.

Van Amsterdam per ned. schip *Ardjoeno* kapt. post agt. H. en Schuurman.

3000 ps. steenen. 52 kn. chacots. 2 do. pompons. 50 bl. zakke kn. manufact. 20 bl. laken. 40 do. gare. 102 do. katoenen zijde goederen. 15 do. woll. deken. 1 do. goud. en silv. 10 vatj. specie. *N. H. M.*

16 kn. spiegels. 46 do. manufact. *Sanier Suermont en co.* 60 vaten bier. 25^{1/2} pijp. do. 6 vat. brandewijn. 41 kn. wijn. kurken. 1 kt. schoenen. 6 kn. provis. 14 do. likuer. v. d. *W.*

80 coll. manufact. 1 kt. glaswerk. *Busing Schroder en co.* 81 coll. manufact. 5 do. aardewerk. 100 vatj. menie. de *W.*

150 vat bier. *Tiedeman en v. d. Burg*. 6 kn. provis. 2 pak matrassen. *Roselye en co.*

50 bl. manufact. *Kopersmit en co.* 47 do. idem. *Kreglinger Dummier en co.*

33 bl. manufact. 42 md. min. water. 4 kn. provisien. 4 do. 325 vatj. boter. 3 kn. balans en boeken. 25 kn. bier. 70 50 hammen. 27 coll. provis. 3 kn. banket. 9 do. vrucht. *M.*

bier. 10^{1/2} pijp. do. *Order*. 50 kn. bier. de *Agenten*.

154 coll. medicijnen. *Goring*. 4 kn. ijzerwerk. 1 kt. basculen. 3 do. sigaren. 6 do. manufact. v. *Leuswen en co.*

52 manufact. *E. Moorman en co.* 11 do. meubelen. *Pandel en Stiehaus*.

2 do. meubelen. *Steits*. 10 do. provis. 50 do. glaswerk. 10^{1/2} pijp bier. 50 kase. 1 b. ken.

9 kn. manufact. *Bahre en Kinder*. 14 do. manufact. *Pandel en Stiehaus*.

1 wagentj. *Le Congo*. 1 idem. *H. Teengs*.

4 kn. manufact. *Pitcairn Syme en co.* 2 do. idem. *Metzendorff Wilmans en co.*

10 keld. vruchten. v. d. *Broek en co.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Amboina* kapt. 450 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Cheribon per ned. ind. schip *Oetj Sinjo* gez. Oetj D. 1000 ap. matten. *Said acht. Atas*.

850 do. do. *Sech Said*. 3 kn. wijn. 3 do. siroep. 1 do. bier. 2 keld. genever. 2 kn. *Borne*.

400 pic. zwt. peper. 1 paard. 7 pic. coriander zaad 1 kt. d. pier. 2 do. div. goederen. 1 do. papier lanthaarn. 2 hammen. 2 vn. bier. 1 kt. divers. 1 do. provis. 1 zak kleinigheden. v. d. *en co.*